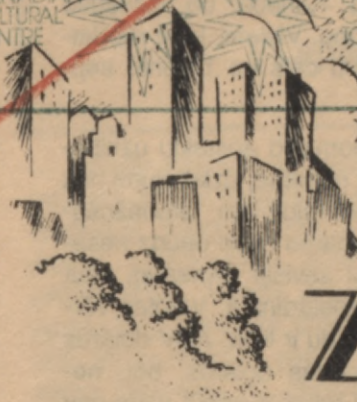

L
VIA
NADIAN
CULTURAL
CENTRE

KANADAS
LATVIEŠU
CENTRS
TORONTO

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

lp

Montreālas Latviešu
Biedrības

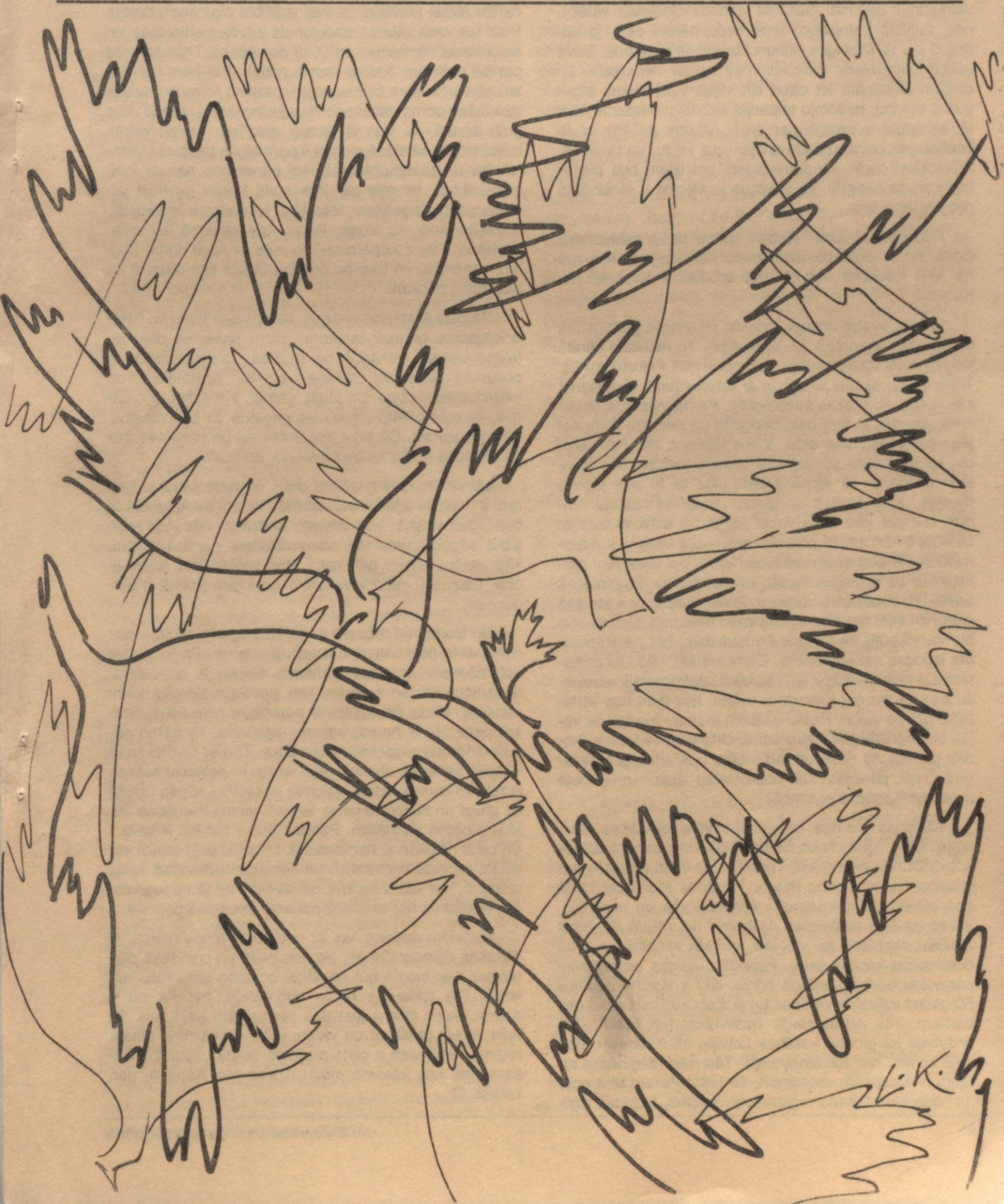
ZIŅOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1994. GADA SEPTEMBRIS

MONTREALA, KVEBEKĀ

46. GADA GĀJUMS Nr. 9. (546.)

L.K.

RUDENIM ATNĀKOT

Vasaras mēneši aizskrējuši nemanot. Tajos atjaunotajā Latvijā notika valdības demisija. Pirmais mēģinājums sastādīt jaunu Andrejam Krastiņam, LNNK, izdevās, bet to nepieņēma Saeima. Tagad to mēģina Latvijas Ceļa Andris Piebalgs. Šķiet, ka arī tas ir tikai manevrs, kuŗa rezultātā LNNK un Latvijas Ceļam būs jāveido koalīcija, ja vispār pie jaunas valdības varēs tikt. Prezidentam Guntim Ulmanim nav citas iespējas. Jāmēģina atrast vispieņemamākais Ministru kabineta vadītājs. Min, ka varētu notikt pat līdz astoņi šādi mēģinājumi sastādīt valdību, kas būtu pieņemama patreizējam Saeimas sastāvam. Tas nozīmē, ka pie varas arvien vēl ir līdzšinējā valdība, kas pilda tekošo administrācijas un likumradīšanas darbu iespēju robežās. Politiskās spēles un nenoteiktība Latvijai nepalīdz. Reizē grūti iedomāties, ka jeb kuŗš no politiskiem grupējumiem šobrīd varētu gūt vairākumu Saeimā. Sasaukt agrīnas Saeimas vēlēšanas, atlaižot patreizējo, šķiet nepiemērots ceļš, jo apdraud jau tā šķobīgos atjaunotās valsts pamatus. Savā būtībā patreizējais stāvoklis nav nekas neparasts. Līdzīgām attīstībām iet cauri itin visas valstis, kas atguvušas brīvību, padomju imperijai sabrūkot. Nelaieme tikai tā, ka tauta ir neziņā par savu nākotni un līdz ar to šaubas par savu vadītāju spējam dot tai to, ko tā vēlas. Atliek tikai cerēt, ka patreizējiem politiķiem būs pietiekami daudz saprāta, ka valdības jautājums ir atrisināms pēc iespējas drīz.

Rudenim atnākot, jāatsāk mūsu pašu sabiedriskā dzīve. Arī tā iegūs pavisam jaunu veidolu, jo to ietekmē ne tikai notikumi Latvijā, bet arī šeit - Kvebekā un Kanadā.

Mums, kvebekiešiem, priekšā provinces parlamenta vēlēšanas, kas notiks 12. septembrī. To rezultāts varētu ļoti ietekmēt mūsu sadzīvi, ja uzvaru gūs Pekistu partija. Tādā gadījumā būs jārēķinās ar referendumu balsošanu, kas izlems Kvebekas suverēnitāti. Pārmaiņas būs, ja uzvarēs liberāļi, jo liela daļa deputātu un ministru vairs šajās vēlēšanās nekandidē. Viņus atvietos citi. Nav šaubu, ka Kvebekas parlamenta jaunais sastāvs būs pavisam citādāks, kā iepriekšējais. Līdz ar to būs jaunas pieejas, jauni projekti un jaunas neapmierinātības. Varam šeit pat vilkt sava veida līdzību ar stāvokli Latvijā. Dzīvojam nenoteiktā politiskā vidē, kuŗā vēlētaji ir neapmierināti ar patreizējo valdības darbu, bet reizē nav pārliecināti, ka opozīcija varētu īstenot savus solījumus, it sevišķi neatkarības jautājumā. Politiķi šobrīd nav sevišķā cieņā arī šeit, bet bez viņiem iztikt nevaram. Gribam, ka pie varas būtu tie labākie no labākiem, bet ne vienmēr tas izdodas vai iespējams. Demokrātijai, kādu to pazīstam Ziemeļamerikā, ir savi trūkumi. Vairumam kvebekiešu nav šaubu, ka Kanada ir valsts, kas tiem dod vislabāko dzīves veidu. Nacionālistiem tas nav svarīgi, tie vēlas suverēnitāti par katru cenu. Drīz vien redzēsim, kādas pārmaiņas nāks un tad mums būs attiecīgi jāpielāgojas vai jārikojas, lai nodrošinātu savu iztiku šajā skaistajā Kanadas provincē.

Kanadas mērogā latvieši mēģinās ieskatīties savā nākotnes spoguļī LNAK rīkotajā Nākotnes seminārā, kas notiks 24./25. septembrī, Toronto. Šis ir ļoti nopietns pasākums, ko apvienība rīko ar Kanadas federālās valdības atbalstu. Programma veidojas plaša un nozīmīga. Jācer, ka tajā piedalīsies dalībnieki no visiem Kanadas latviešu centriem, lai tadējādi ne tikai saņemtu, bet arī dotu mūsu kopējai lietai. Paaudžu maiņas un politisko pārmaiņu laikā ir pienācis brīdis, kad ir jāapzin pēdējos 50 gados uzkrātās vērtības un jānosprauž ceļš nākotnes darbam. Tas nebūs viegls uzdevums, bet reizē tikpat nozīmīgs kā jaunas valdības Latvijai un Kvebekai. Bez ceļa zīmēm nav nākotnes ceļa. Tās mēs mēģināsim atrast un nostiprināt septembrī, Toronto. Paredzēti 4 posmi - līdzekļu vākšana organizāciju darbam, Latviskā izglī-

tība Kanadā, Latviešu kultūra Kanadā un Kanadas latviešu vecākās paaudzes aprūpe. Visiem, kam rūp latviešu lieta Kanadā, būtu, jāmēro ceļš uz Toronto septembra pēdējā nedēļas nogalē.

Lai gan visi ceram uz ekonomisko apstākļu uzlabošanu un līdz ar to labāku iztiku nākotnē, uzlabojumi nāk lēnām. Visur nodarbojas ar pārkārtojumiem, ierobežošanu, darbinieku atlaišanām. Bezdarbs neko daudz nesamazinās un pirk spējas veikalos sevišķi nepieaug, kaut gan cenu celšanās ir tikpat kā apstādināta. Valūtas vērtības starpība starp ASV un Kanadu ir liela. ASV dolārus pārķot, jāmaksā ap 40 % Kanadas dolāros, bet, neskatoties uz to, iepirkšanās pāri robežai nebūt vairs nav tik pievilcīga, kā tas vēl bija pirms pāris gadiem. Rezultātā pieaug nodokļi pensionāriem, jo tiem taču naudas vairāk kā vajadzīgs, darbu vai darba pozīcijas darbinieki nezaudē vairs pēc 60 gadu vecuma sasniegšanas, bet jau četrdesmit gadu vecumā un jaunaļiem tikpat kā nav cerību atrast pievilcīgu, savai izglītībai piemērotu darbu. Viss tas rada jaunas sadursmes cilvēku attiecībās un sava veida pārmaiņas politiskā domāšanā. Dažkārt mēs pat īsti nezinām, kas ar mums notiek. Pat tiem Latvijas latviešiem, kuŗiem bija iespēja iepazīties ar mūsu dzīves labklājību pirms neatkarības atjaunošanas, tagad būs grūti izprast, kā viss tik strauji grozījies. Arvien vairāk mūsu dzīves ietekmē globālās pārmaiņas pasaules tirdzniecībā un saimniecībā. Un šīs pārmaiņas nāk ar joni, nepieteiktas, lai gan par tām gudri ļaudis runājuši jau pirms gadu desmitiem. Mēs tikai to neesam ievērojuši, neesam likuši aiz auss. Reizē, tās ietekmē arī mūs, latviešus. Tas ir neparastāk, jo mēs ar savu darba tikumu, uzņēmību un taupību no visa tā līdz šim bijām it kā pasargāti, neskarti.

Globālā skatījumā redzam, ka pasaule piedzīvo neiedomājamas pārmaiņas, kuŗas katru pasaules daļu ietekmē citādāk, atkarībā no izglītības, saimnieciskā un politiskās attīstības līmeņa, dzīves apstākļiem un individuālās rocības. Un tādēļ, varbūt, ir maldīgi iedomāties, ka mēs varētu atgriezties pagātnē, tā saucamajos, "labajos laikos". Cik laba būs šodienas un nākotnes dzīve, atkarīgs no šodienas cilvēkiem, arī mums.

Lai varētu dzīvot labāku dzīvi, šo rudeni mums katram ir nopietni jājautā sev, ko mēs varam darīt, lai tas tā būtu, gan vietējā, gan latviešu sadzīves vidē. Un reizē jābūt sagatavotiem vēl neparedzētiem pārsteigumiem, kādi varētu rasties gan katra, gan sabiedrības saimniecībā, pieaugot gandrīz vai astronomiskām globālām pārmaiņām.

Un tas noved mūs pie pēdējā paragrafa, proti, astronomiskiem notikumiem aizvadītajā vasarā. Proti, saules aptumššanās, kometas iekrišana Merkurija atmosfērā, neparastie kritošo zvaigžņu lieti, palielu metoroītu nokrišana utt. Visas šīs dabiskās parādības astronomi varējuši paredzēt ar neiedomājamu akurātību. Te palīgā nākuši datoru un modernā matemātika. Tomēr cilvēks jautā - kāpēc nevaram atrisināt visu sadzīves nelaimju saknes tepat virs zemes lodes? Arī mēs jautājam - kāpēc Latvijā iet greizi un kāpēc turienes latvieši mums neuzticās utt. Mēs atbildes meklējam. Parasti mums katram ir sava - itin bieži nelokāma, nemaināma. Mūsu kopējo atbildi var veidot un radīt tikai aktīva un sekmīga sabiedrība, kāda mums ir, bet kas ir jāuztur un jāveido, lai tā nenogrimtu aizmirstībā un līdz ar to līdz paņemtu mūs pašus

Rudenim atnākot, tas lai nodarbina mūsu prātus, jo dažādās demogrāfiskās, ekonomiskās un politiskās pārmaiņas liek mums būt nemitīgā nomodā par mūsu nākotni. Tas izklausās pārāk dogmātiski, bet šis nu ir rudens, kuŗā mums jāskatās pārmaiņām tieši acīs, lai mēs varētu pastāvēt un varētu teikt, ka nākotne pieder mums. Tādēļ vien ir vērts piegriezt vairāk uzmanības visam tam, kas ietekmē mūsu dzīves gan Kanadā, gan Latvijā. □

Lapas rudeni

Skolas sākušas apmācības, darbs ieiet kārtējā ritmā, vasaras atkāpe nosēžas atmiņu lapās... un sākam šķirstīt jaunas, šoreiz papīra, sākam atkal lasīt, rakstīt piezīmes. Universitāšu audzēkņiem piesaka 'lasīšanas programmu' - veselu grāmatu sēriju, piem., literatūras kursā, kuŗu pienācīgi jāsgremo. Arī mums, veciem ļaudīm, gribot negribot sanāk tāda 'programma', reizēm no darba ietekmes, no personīgām interesēm, un tajā kā ļabi draugi iekļūst arī 'favorītu' darbi, pa klasiķim, viens otrs 'bestsellers', utt. Mums liela priekšrocība ir tas, ka varam lasāmo izvēlēties pāris, trīs, vai pat vairākās valodās. Mūsu lapas ir daudzkrāsainas. Un vietējo šķirņu ir daudz.

Piemēram, tiem, kam rūp straujās maiņas ekonomijā un šķietama mūsu vadoņu nevarība darbā un politikā izlemēt pareizo virzienu derētu iemest aci divās labās japāņu McKinsey firmas partnera grāmatās (**The Borderless World** un **The Mind of the Strategist - Kenichi Ohmae**). Autors aktīvi piedalījās nesenās Japānas politiskās sistēmas reformās, asi analizē 'business domāšanas' ačgārnības. Harvardas 'kā to vajadzētu' parādās Prof. **Michael E. Porter** tekstā **Competitive Strategy**. Bet, ar visu eleganto plānošanu, kā savāra putru - **Great Planning Disasters** (**Peter Hall**). Ironiski laikmetīga tagad liekas **Tom Peters** recepte: **Thriving on Chaos!**

Tādu 'domāšanu' ietekmē visādi smagi sludināti pareģotāji, un ir interesanti pie viņu zilējumiem atgriezties: vai 'drošais' izturējies laika kritiku? Šo grāmatu rindā šedevri bija **Megatrends+Megatrends 2000** (**John Naisbitt**). Vieglākā gaumē: **The Popcorn Report** (**Faith Popcorn**). Tumīgāki senči šim žanram: **Reicha** (tagadējā ASV darba spēka sekretāra) **The Greening of America** un vesela rinda **Alvina Tofflera** scenāriju. Mazliet izgāzies šodien liekas **American Renaissance** (**Marvin Cetron** un **Owen Davies**), darbs, kas gadu pirms padomju imperijas iziršanas vēl citīgi reklamēja 'stabilitāti', solīja ASV ekonomijas strauju augšupceļu. Autoriem derēja pārlasīt **Jeltsina** biogrāfiju (**Against the Grain**), rindu Gorbacheva murgojumus!

Plašākā - kāpēc tādi esam? - diapazonā atzīmējami divi **Neil Postman** darbi: **Amusing Ourselves to Death** un **Technopoly**. Autors pa punktam izseko netraucētai jaunu tehnoloģiju ienākšanai un iedarbībai sabiedrībā, it īpaši noliekot televīzijas negatīvo ietekmi politikā, bērnu audzināšanā, publikas informēšanā, utt. Ciltskoks šiem un līdzīgiem darbiem bija **Jerry Mander** graužošais **Four Arguments of Television**. Kanadas situāciju izklāsta **David Ellis** (**Split Screen**). Analizei kā atskaņa no nedrošas nākotnes patlaban modē no jauna nāk, t. s., 'cyberpunk' žanrs, piem., **William Gibson** ar **Neuromances** un **Mona Lisa Overdrive**.

Tomēr sezonas 'intelektuālā rakete' (gan biezs, ciets rieksts!) neapšaubāmi ir **Voltair's Bastards** (**John Ralston Saul**). Plašā vēsturiskā audeklā autors iekrāso rietumu kultūras pagrimšanas cēloņus. Viņa teze ir oriģināla: ja reiz viduslaiku 'domātāji' izsauca 'saprātu' un loģiku, lai revidētu absolūtas varas un dogmas pārestības un lai ievestu atsaucīgas, 'saprotamas' pārvaldes 'sistēmas' (praktiski tās realizējot Amerikāņu un Franču revolūcijās), tad šodien tieši 'sistēmu' pārvaldītāji (politīki, mēdžeri / vadītāji /, visādi 'technokrati') - Voltēra nelikumīgie pēcteči - rīkojas ar absolūtu varu un nicina padotos. Kā reiz galma favorītiem, viņiem svarīga ir tikai 'sistēma', no kuŗas var izlobīt sev privilēģijas un statusu. Izķūp 'atbildības' jēdziens - un tāpēc muļļājamies uz vietas, tālāk netiekam. 'Saprāts', reiz sabiedrībai

atraisījis absolūtisma saites, tagad lietpratēju pakalpināts 'parastu cilvēku' izmantošanai. Smalkas ironijas, sīku eksploziju piesātināts, ass, meistarīgs opuss.

Tam blakus, gan krietni tehniskāks, stāv **Fuzzy Thinking** (**Bart Kosko**). Nav runa par birokratiem, bet par 'loģisku domāšanu' fizikā un kibernetikā (tt., par pieeju 'mēramai' pasaulei) - kur ilgi valdījis, t. s., 'loģiskais pozitīvisms'. Ir, vai nav. Melns, vai balts. Autors ar vēsturiskiem un pat reliģiskiem piemēriem parāda, ka tik pat ļabi, kā '1', vai '0' var būt '1/2'; ne tikai melns un balts, bet pelēks; ne vien 'stāvi' un 'brauc', bet arī 'lēni' un 'ātrāk'. Izlaižot tīri 'technisko', te var ar baudu saprast to izdomu, kas šodien padara dzesinātājus un citus rīkus šķietami 'inteligentus'. Plašākā tvērienā: darbs mudina kritiski un reāli skatīties uz visām mums iespēlētām 'izvēlēm': vai tās nav galējības vien? Kas mūsu kultūrā izsauca tādas plīkus izvēles formulējumus un nevis 'reālākus'?

Nevar jau visu laiku tik nopietni (lai cik viela saistoši pasniegta). Un tā mēs ejam pie, t. s., 'lidlauku literatūras', pie darbiem, kas izklaidina, aiznes citās vietās, citos laikos, pie citādu cilvēku problēmām un triumfiem. Vai, kā saka, pie 'citas īstenības', autora pārliecināti uzburtas.

Katram būs 'savi detektīvi', bet labākie šodien fabulās iepin trāpīgus vides un cilvēku raksturojumus.. Tā regulāri, piem., var baudīt Bostonas Spensera (**Robert Parker**), Kalifornijas Kinsey Millhone (**Sue Grafton**) dēķu sērijas. **James Lee Burke** protagonistas Dave Robicheaux gandrīz liriski apgrozās Luīziānas vētrainā vidē. Tāpat ar spiegiem. Atziti meistari ir **Le Carre** un **Delighton** (Deitona **MOMista** un **City of Gold** pie traģiepiskiem notikumiem divās dažādās pasaules malās - Dienvidamerikas džugļos, Otrā kara laikā Kairo - saista ar tik sīki ironisku ticamību, ka vienkārši 'jāzin, kas būs'); tik pat labs, un labāks ir **Ted Allbeury**. Nevils **Adam Hall** Quiller sērija. Un **Kellermana** bērnu psihologs Alex Delaware vienmēr izrokas cauri tik pretīgām (bet no avizēm skaidrs - iespējamām) situācijām., ka niez vainīgos sist nost. Un ja gribas no visa tā pabraukt tālāk nost, tad jādodas līdz **Paul Rheroux** dzelzceļa odisejās uz Ķīnu un Dienvidameriku, vai angļu pārim līdz uz **A Year in Provence**.

Juris Mazutis

♣ Šis manuskripts bija domāts pagājušā gada rudenim, bet toreizējo apstākļu dēļ netika publicēts. Šķiet, ka tas ir tikpat piemērots šī gada rudenim. Atvainojamies autoram un lasītājiem, ka tā ir iznācis. Red.

XX

LEĢIONĀRU ATGRIEŠANĀS

"Ja tu sēdēsi pietiekami ilgi upes malā, tu redzēsi sava ienaidnieka liķi aizpeldam tev garām."

Ķiniešu sakāmvārds.

"Leģionāru atgriešanās", "Izdotie baltieši atkal zviedru zemē" un tamlīdzīgi virsraksti jūnija trešās nedēļas nogalē greznoja zviedru laikrakstu lappuses. Par to ziņoja zviedru radio, un ainas par leģionāru ierašanos rādīja televīzija.

1946. gada janvārī Dienvidzviedrijas ostā Trelleborgā internētos baltiešu kaŗavīrus ar brutālu varu sadzina krievu kuģi "Beloostrov" par spīti zviedru tautas plašām protesta demonstrācijām. Zviedrijas armija atteicās darīt šo kauna darbu, un tas bija jāveic policijai. Drūmi toreiz izskanēja Stokholmas bīskapa vārdi: "Pasargā, Kungs, mūs no asinsgrēka!"

Tādā veidā 146 no 167 Zviedrijā internētajiem baltiešu kaŗavīriem, vairākumā latviešiem, devās preti nezi-

Tonnim Ikšķilē bija vasarnīca. Kādu pirmdieni viņš pienāca pie mana galda, uzlika abas rokas uz tā un jautāja: "Kāda starpība starp šīm abām rokām?" Es: "Viena ir labā, otra kreisā!" - Tonnis: "Jums jau nav acu pierē; vai tad neredzat, ka es šorīt vienā rokā liku iedzelt piecām bitēm, otrā - sešām!"

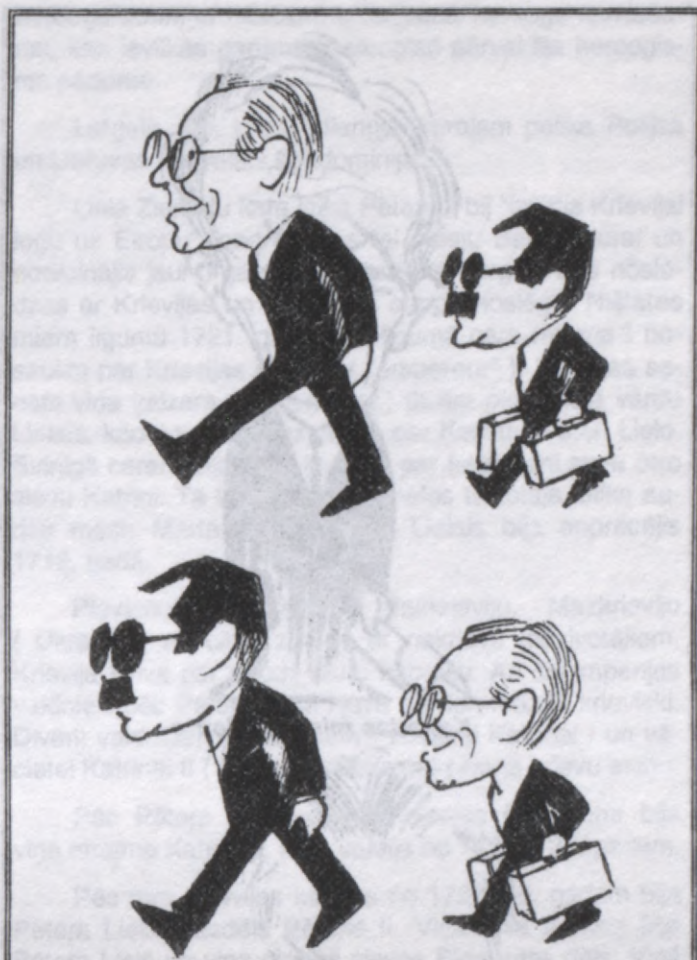
Abi Benjāmiņi parasti ieradās darbā ap plkst. desmitiem. Viņu automobilis bija gaišzils, ļoti plats "Renault" limuzīns, ko vadīja profesionāls privātsoferis Kārlis Jansons. Vēlāk - gadu vairs neatceros - viņi nopirka milzīgu, tankam līdzīgu "Hispano Suiza"; tā vadīšanai un lietošanai Jansonu aizsūtīja uz Parīzi, kur viņš pavadīja kādu mēnesi.

Staiģājot, Antons Benjāmiņš lietoja spieķi, ko ņēma līdzī arī automobilī. Kārlis Jansons, šoferis, reiz stāstīja, lai nesabrauktu kādu nevērīgu gājēju, viņš bijis spiests ar vienu riteni uzbraukt uz ietves. Tūlīņ dabūjis Antona spieķa dūrienu mugurā, un Emīlija noteikusi, izkāpjot pie mērķa: "Janson, jūs šodien braucat kā piedzēries!" Ziņādams, ka viņš vairākas stundas nebūs vajadzīgs, Jansons tūlīņ devies pie ārsta un dabūjis apliecību, ka pēdējās 24 stundās viņš alkoholu nav lietojis. Kad kungi iznākuši, lai brauktu mājā, viņš ārsta apliecību pasniedzis Emīlijai. Viņa neko neteikusi, tikai viņam uzmetusi baltu aci.

Ja abi kungi ieradās reizē, viss gāja labi un mierīgi. Tomēr pa reizei gadījās, ka ieradās tikai viens pats Antons. Mēs sākām darbu plkst. astoņos, un viņš tad parasti parādījās ap deviņiem. Starplaikā Emīlija bija pieņēmusi vēl vienu jaunu darbinieku, pat kādu gadu jaunāku par mani, un mēs sēdējām viens otram pretim, katrs pie sava darba galda. Kādu rītu, kad Antons atkal bija ieradies viens pats, viņš direktora Toņņa pavadībā pienāca pie mana galda un man uzprasīja: "Kas jūs te tāds esat?" - Es: tāds un tāds, un nosaucu savu vārdu. Benjāmiņš: "Ko jūs te darāt?" - Atkal es sāku skaidrot un rādīt grāmatas, kas manā pārziņā. Viņš atmēta ar roku un vērsās pie mana pretimsēdētāja: "Kas jūs te tāds, un ko jūs darāt?" Kamēr nabaga puisis vēl stāstīja par saviem pienākumiem, Benjāmiņš griezās pie Toņņa: "Šie jaunie cilvēki pārāk daudz smaida. Jūs te pastāviet klāt un viņus vairāk uzpasējiet!" Unj pagriezies, viņš aizgāja uz savu kabinetu. Mēs, abi vainīgie, nesaprasnā uzlūkojām Tonni. Viņš atmēta ar roku. "Ak, ko, saprotiet taču: jūs abi esat jauni, jums ir pieejams viss tas, kā viņam trūkst. Nauda nevar nopirkt jaunību!"

Latviešu neatkarības kaujās pret vāciešiem, pirmajam pasaules karā beidzoties, latviešu pusē bija pārnācis vācu pulkvedis - leitnants Otto Goldfelds ar saviem viriem, cik nu to viņam bija palicis. Vēlāk viņš dabūja Latvijas pavalstniecību, pieņēma uzvārdu Zeltiņš un atļauju valkāt spožo munciari arī atvaļināts. Viņš bija dēkainis un kamieļa mugurā šķērsojis Āfriku. Kad 1936. gadā Itālija sāka karot ar Abesīniju, jeb Etiopiju, "Jaunākās Ziņas", ko Goldfelds-Zeltiņš bieži apmeklēja, viņu aizsūtīja uz Etiopiju kā kara ziņotāju. Bet Zeltiņš ir nedomāja riskēt ar savu ādu un rādīties bīstamās vietās: viņš sēdēja negusa Hailes Selasi pilī, dzēra viņa vīnus un sūtīja ziņas, kādas saņēma no negusa. Ar to juniors Jānis Benjāmiņš, Antona dēls ar pirmo sievu, kurš de facto pārzināja ir avīzes, ir žurnāla redakcijas, nebija apmierināts un sūtīja vienu ziņu pēc otras, ka mēs gribam ziņas no frontes, ne no negusa pils. Stīvēšanās ilga kādu laiku, līdz vienu dienu mēs kantorī lasām avīzē speciālziņojumu no frontes, ko sniedzis Georgs Timuška. Zeltiņš tūlīņ dabūja rīkojumu doties mājās.

Kad tas bija noticis, Tonnis no manis pieprasīja izziņu, kas vēl Zeltiņam pienākas no mums, vai mums no viņa. Es sameklēju visus datus, un pēc liguma iznāca, ka Zeltiņam no mums pienākas ap 500 latu. Tonnis atsvieda manu sarakstu atpakaļ. "Tāds aprēķins nekur neder. Iztaisat tādu rēķinu, ka Zeltiņš mums ir parādā

Lavijas iecerētais minprezidents Andrejs Krastiņš. Lomas mainās, darba lauks paliek grūtāks un dārgāks

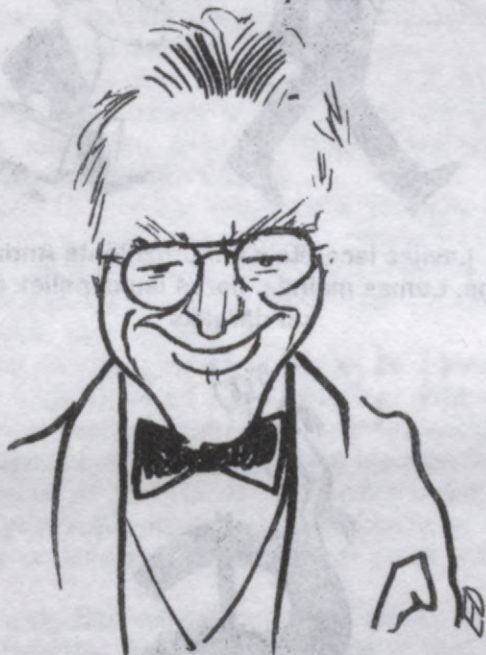
Repšes svars pieaug. U. Grava apgalvo, ka gada nogalē Lats būšot vērts divi dālderī.

Bez vārdiem

Kanadas minprezidents

...un mūsu ministru prezidents Valdis Birkavs
priecīgā brīdī, kas abiem ir pārāk reti

- Tante Nina, kāpēc jūs neapciemojat dzimteni?
- Pavisam vienkārši, visi radiņi ir pie senčiem un
mēs to krievu valodu neprotam.

500 latu. Tad juniors kādu vakaru ar viņu pasēdēs Romas viesnīcā un viss būs kārtībā."

Antonam no pirmās sievas bija trīs bērni: dēls Jānis Benjāmiņš, ļoti sparīgs vīrs; un divi meitas - Anna Kuplā, jeb Kuplais, kas pārzināja, vismaz minimāli, rakstāmlietu veikalu Audēju ielā 12, un Marta Čakste, kuŗa pārzināja Benjāmiņu īres namus Rīgā; Viens bija Valdemāra ielā, numuru esmu aizmirsis; tad Blaumaņa ielā Nr. 5 un Brīvības ielā 67/69, kur vienu stāvu apdzīvoja Jānis Benjāmiņš. Emīlija bija adoptējusi savas māsas Anijas Simsones dēlu Juri, kas nesen nomira Toronto. Antons, Emīlija un Juris dzīvoja "pili" - smagām grīdsegām un greznām mēbelēm izdekorētā namā Kr. Barona ielā 12. Pagrabā Juris bija sev iekārtojis ķīmijas laboratoriju, un vecais Benjāmiņš Tonnim žēlojies, ka bieži nevarot gulēt, baidīdamies, ka Juris māju neuzspēģ gaisā.

Kad Antonam - varbūt pārā reižu gadā - uznāca labs prāts, avīzes līdzstrādnieki, rakstnieki un bohēmieši dabūja zināt, ka "šodien kungs dod avansus". Tie nebija lieli - 200 latu, vairāk vai mazāk, bet labums bija tas, ka tos tikpat kā nevajadzēja atmaksāt. Pie manis stāvēja avansu grāmata, un tajā bija daudz slavenu vārdu. Ja kādreiz kāds no avansa ņēmējiem kaut ko uzrakstīja un avīze to iespieda, honorāru pārzine bija spiesta no rēķina atvilkt piecus vai desmit latus. Tad autors gāja pie kunga žēloties, ka ar viņu tik necilvēcīgi apietas, un atvilks tika svītrots.

"Jaunākās Ziņas" iznāca ap plkst. vienpadsmitiem priekšpusdienā. Mēs, darbinieki, katrs dabūjām savu numuru, un ap to pašu laiku uzņēmuma apkalpotāja katram uz galda nolika saldinātas tējas glāzi. Katram lidzi bija sava sviestmaize, tā mēs dzērām tēju, ēdām un ātrumā pārskatījām, kas jauns avīzē. Reiz man bija iznācis ilgāk to avīzi lasīt, kad jutu smagu roku uzgulstamies uz pleca. Atskatījos, tas bija Tonnis, direktors. "Kad būsīt to ceitungu (no vācu "Zeitung", laikraksts) pārļasijs, izļaisat man šo aprēķinu!"

Jaunībā Antons Benjāmiņš bijis skolotājs un arī vecumā pedantiski ievēroja latviešu valodas tīrību. Reiz virsgrāmatvedis Veisbergs, vecāks vīrs un ventspilnieks, iegājis pie kunga atvadīties, lai dotos atvaļinājumā. Kungs vaicājis, ko šis atvaļinājumā darišot. "Es ies sēnās," Veisbergs atteicis. Benjāmiņš: "Kā jūs, Veisberga kungs, varat runāt: es ies, es daris? Vai jūs neesat latvietis?" - Veisbergs: "Es ir latvietis!" Vecais triecis dūri uz galda: "Es esmu latvietis!"

No rakstniekiem, kas nāca galvenajā kantorī, lai honorāru pārzine apstiprina viņu rēķinus, visiemīlotākais - tici vai netici - Vilis Lācis, vēlākais komūnists un no-devējs. Viņš bija kluss un ļoti kautrs, atturīgs, kad meitenes gribēja zināt, kas tālāk viņa romānā notiks nākamā turpinājumā. Viņš arī visvairāk pelnīja: ja viņa romānu iespieda, viņam iznāca pāri par 2000 latu mēnesī. Lāga neieredzēja Plūdoni. Šad tad avīze iespieda kādu viņa dzejoli. Noteiktā honorāra likme bija 50 santīmu par rindiņu. Plūdonis allaž gāja pie šefredaktora Antona Benjāmiņa žēloties, ka tas ir par maz, viņa dzejoli vērti vienu latu par rindiņu. Antons nestrīdējās, piekrita, un tā honorāru pārzine bija spiesta grozīt savus aprēķinus.

Katru gadu uz Ziemsvētkiem pati Emīlija izdalīja gratifikācijas aploksnes ar pusmēneša algu. 1936.gadā, kad "Jaunākās Ziņas" atzīmēja 25 gadu jubileju, tādu gratifikācijas naudu dabūjām vēl otru reizi.

Kādu dienu - varbūt ap 1937. vai 1938. gadu, lāga neatceros - galvenā kantoŗa uzgaidu telpā parādījās sarindoti uz grīdas dažādi melni apsūbējuši trauki - bļodas, kausi, tases u. t. t. Kas tie tādi? Izrādījās, Emīlija kādā starptautiskā izsolē bija nopirkusi kņaza Jusupova galda sudrabu. Jusupovs, kā zināms, nošāva Rasputinu, melno mūku, kas savā varā turēja krievu carieni Aleksandu. Vēl viņa bija ieguvusi arī kāda franču dižvīra bibliotēku,

daudzus pusizirušus sējumus, kas visi bija pārsienami pašu grāmatsietuvē.

1939. gada sākumā man radās izdevība pieteikt savu kandidatūru kādam citam darbam citā vietā. Drusku kauns bija uzteikt savu darbu "Jaunākās Ziņas", jo Benjāmiņi pret mani bija izturējušies labi. Uzteicu Tonnim. Viņš stāstīja, ka Antons bijis pārsteigts un neapmierināts. Cik tad es īsti gribot, lai paliktu? Tonnis no savas galvas minējis kādu 50 latu vairāk, nekā es patiesi dabūtu jaunajā vietā. "Tad lai viņš iet, lai viņš iet!" vecais nosaucies.

Tā es izbeidzu savu darbu "Jaunāko Ziņu" galvenajā kantorī 1939. gada 10. martā. Un labi vien bija. 1940. gada 17. jūnijā ienāca krievi, "Jaunāko Ziņu" redaktori Pēteris Blaus un Jūlijs Lācis kļuva par ministriem jaunajā valdībā, līdzstrādnieks Vilis Lācis pat par valdības galvu; "Jaunākās Ziņas" pārvērtās par "Padomju Latviju" ar homeopātijas ārstu Haraldu Lūkinu redaktora amatā. Es aizgāju kopdarbības sabiedrību virzienā, kur nostrādāju līdz Latvijas atstāšanai 1944. gada 26. septembrī.

Osānu Kārlis

XX

Kārlis Kļaviņš

LATVIJA UN KRIEVIJAS IMPERIJA

1700. gadā Krievijas cars Pēteris I pieteica karu Zviedrijas karālim Kārlim XII. Sākās Lielais ziemeļu karš. Šai karā Zviedrija zaudēja un Krievija ieguva Vidzemi, Igauniju, Ingriju (Ingermanlandi), Karēliju un Vipuri (Viborgas) apgabalu Austrumsomijā.

Ar Rīgas ieņemšanu 1710. gadā kara darbība Vidzemē izbeidzās un šai Latvijas daļā "labo zviedru laiku" vietā sākās "krievu laiki".

Tai pašā laikā pieauga Krievijas ietekme Kurzemē un Zemgalē. Pēteris I 1710. gada beigās apprecināja savu pusbrāļa Ivana V meitu Annu ar jauneklīgo Kurzemes un Zemgales hercogu Ferdinandu no Ketleru dzimtas. Kāzu svinības Pēterburgā ieilga, un hercogs Ferdinands pēc tām saslima. Atpakaļceļā uz Kurzemi viņš nomira 1711. gada 21. janvārī. Viņa atraitne, krievu princese Anna, pārnāca dzīvot Jelgavā un saņēma ienākumus no

hercoga domeņu muižām. Līdz jauna hercoga ievēlēšanai, kas ievilkās gaļumā, hercogisti pārvaldīja hercogistes padome.

Latgale, jeb, t. s., Infantija joprojam palika Polijas un Lietuvas kopvalsts kondominija.

Lielā Ziemeļu kara laikā Pēteris I bij "izcirtis Krievijai logu uz Eiropu", nodrošinājis tai pieeju Baltijas jūrai un nodibinājis jaunu galvas pilsētu Pēterburgu. Karš noslēdzās ar Krievijas un Zviedrijas starpā noslēgto Ništates miera līgumu 1721. gadā. Šai līgumā cars Pēteris I nosaukts par Krievijas ķeizaru ("empereur"). Krievijas senats viņa ķeizara (imperatora) titulumam pievienoja vārdu Lielais, kādēļ turpmāk to sauca par Ķeizaru Pēteri Lielo. Svinīgā ceremonijā viņš kronēja par ķeizarieni savu otro sievu Katrīni. Tā bija latviete, Bībeles tulkotāja Glika audžu meita Marta, kuru Pēteris Lielais bija apprecējis 1712. gadā.

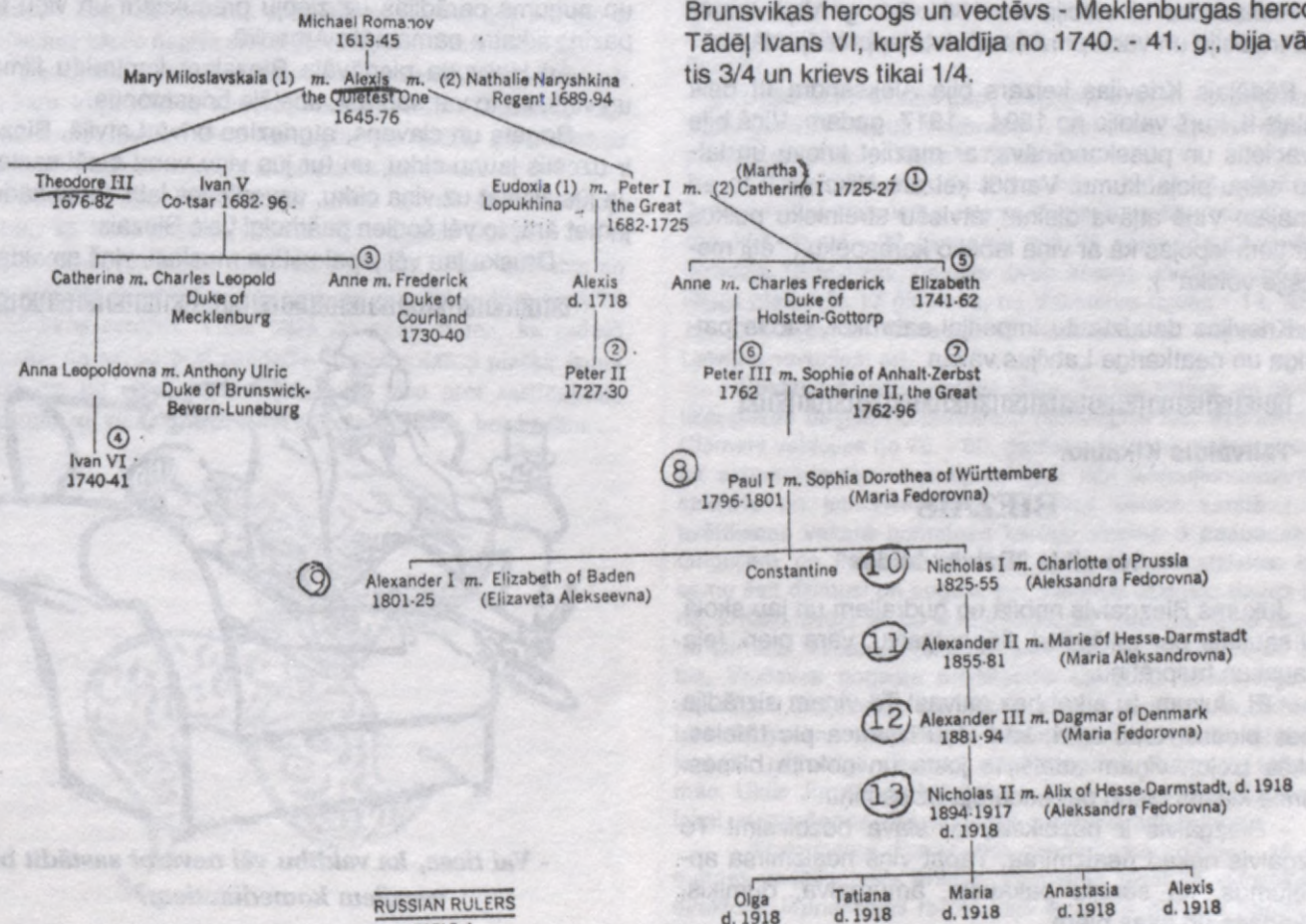
Pievienojot Maskavijai Baltkrieviju, Mazkrieviju (Ukrainu) un citas zemes ar nekrievu iedzīvotājiem, Krievija kļuva par daudz-tautu imperiju. Arī šīs imperijas valdnieki pēc Pēteru Lielā kļuva aizvien mazāk krieviski. Divām valdošām ķeizarienēm - latvietei Katrīnai I un vācietei Katrīnai II (Lielajai) nebija pat piliena krievu asiņu.

Pēc Pēteru Lielā nāves Krievijas ķeizariene bija viņa atraitne Katrīna I, kuŗa valdīja no 1727. - 27. gadam.

Pēc tam Krievijas ķeizars no 1727.-30. gadam bija Pēteru Lielā mazdēls Pēteris II. Viņa tēvs Aleksis bija Pēteru Lielā un viņa pirmās sievas Eidoksijas dēls. Viņš bija apprecējis vācu princesi, kādēļ Pēteris II bija pus-krievs un pusvācietis.

Pēc Pēteru II Krievijas ķeizariene bija Pēteru Lielā pusbrāļa Ivana V meita Anna, kuŗa valdīja no 1730.-40. gadam. Pirms tam viņa kā Kurzemes un Zemgales hercoga atraitne dzīvoja Jelgavā. Par viņas mīļāko kļuva hercogistes galminieks Ernests Birons. Kad Anna kļuva Krievijas ķeizariene, viņa paņēma sev līdzī uz Pēterburgu Ernestu Bironu. Krievu vēsturnieki Annas valdīšanas laiku Krievijā dēvē par "bironisma laikmetu" ("bironščina"). Tajā Annas uzdevumā esot valdījis Ernests Birons un krieviem naidīga "vācu partija".

Par nākošo Krievijas ķeizaru Anna bija izraudzījusi savas māsas Katrīnas mazdēlu Ivanu VI. Viņa tēvs bija Brunsvikas hercogs un vectēvs - Meklenburgas hercogs. Tādēļ Ivans VI, kuŗš valdīja no 1740. - 41. g., bija vācietis 3/4 un krievs tikai 1/4.

NOTIKUMI LATVIJĀ

VIENA NO SIMTA

Laikā no 1. - 6. augustam Turku-Abo pilsētā Somijā, Ziemeļu forumā bija iespēja piedalīties sievietēm no Baltijas valstīm. Uz šo konferenci brauca 100 aktīvākās Latvijas sievietes no 12 dažādām sieviešu organizācijām. Jutos ļoti pagodināta, ka arī es iekļuvu šajā sarakstā.

Mūsu ceļojuma galvenie atbalstītāji bija Serosa fonds, Latvijas valdība un Somijas sieviešu asociācija. Brauciens burvīgs. Braucām 3 autobusus no Rīgas līdz Tallinai, tad ar kuģi "Tallink" līdz Helsinkiem. Tur mūs sagaidīja Somijas sieviešu asociācijas pārstāves. Katrai dalībniecei pasniedza aploksnī, kurā bija konferences programma, pilsētas karte un 150 somu markas. Pēc tam braucām 165 km uz Somijas rietumu pusi, līdz Turku-Abo pilsētai. Paēdām garšīgas vakariņas pilsētas centra kafējnicā "Teinik", kur mūs ēdināja visu konferences laiku. Tad devāmies tālāk uz Somijas ziemeļiem, uz ciematu Loima (68 km), kur mūs uzņēma ar vislielāko rūpību. Rikoja pieņemšanu Labklājības centrā. Ciema priekšsēdis savu runu iesāka ar ļoti patikamiem vārdiem, ka mēs visas kopumā esot visbrīnīgākā auditorija, kādu viņš esot savā centrā uzņēmis. Pastāstīja par savu ciematu. Iedzīvotāju skaits - 6450. Tā esot viena no lielākām pašvaldībām Somijā Kasē pusi budžeta līdzekļus dodot iekšējie nodokļi, bet otru - valsts. Pašvaldībā darbojoties 230 cilvēku. Iedzīvotāju galvenā nodarbošanās - mežsaimniecība, kurā strādā 30 %, rūpniecībā tikpat, bet dažādos pakalpojumu darbos 40 %. Bezdarbnieku ir 15 %, kas visu laiku saņem pabalstus. Loimā ir 9 sākumskolas un skoliņas, kurās mācās 20 bērnu un strādā 2 skolotāji. Ir bezmaksas vidus un augstskola, kurās var apgūt meža apstrādes tehnoloģiju. Nav pēcskolu atpalikušajiem. Mācās visi kopā, jo ir tikai 6 bērni ar niecīgiem defektiem. Ir bibliotēka, jauniešu centrs un skulptūru parks, ko apskatījām. Bērnu dārzs ir vienā mājā ar aprūpes centru. Varējām jautāt. Pašvaldība sevišķi rūpējas par tiem cilvēkiem, kas dzīvo tālāk no centra. Tur ievēl ūdeni un telefonu, gāzi lētāk un pat par velti, lai cilvēkiem nodrošinātu sadzīves ērtības visā Somijas teritorijā. Atklāti pateica, ka uz 1 iedzīvotāju pašvaldību budžetā ir 127 miljoni marku. Viss, par ko viņi brīvi runāja, mūsos radīja izbrīnu. Uz jautājumu, ko zemnieki saka par iestāšanos Eiropas kopienā, tie atbildējuši, ka tas nozīmējot "būt vai nebūt", jo esot jāpatur prātā viens no faktiem, ka pašu mājās audzētais esot vispiemērotākais uzturs savas zemes iedzīvotājiem. Viņiem nepatik ārzemju lētais un ķīmiski apstrādātais produkts. Bez tam jādomā par dalības maksu, par ko mūsu valdība nez kāpēc negrib runāt. Jā, kas par to atkal maksās?

Jāpiezīmē, ka visās satikšanās ar somiem, tie atcerējās pēdējo kaŗu, kurā krita 3/4 vīriešu vecumā no 16 - 65 gadiem. Bija ko pārdomāt, redzot visu sasniegto, par mūsu triju valstiņu atturēšanos sekot drosmīgā ziemeļnieka piemēram.

Pavisam bija sabraukušas 12000 sievietes no Ziemeļu valstīm, kā Grēnlandes, Islandes, Norvēģijas, Dānijas, Zviedrijas, Somijas, Igaunijas, Lietuvas, Latvijas, kā arī sāmietes no visas ziemeļu teritorijas. Lekcijas par temām notika dažādos sabiedriskos centros. Visās tajās izskanēja doma, ka radošā izpaušme un savstarpējā palīdzība sievietes dzīvei piešķir jaunu spraigumu un elasticitāti. Jo cināmies taču pret sastingumu, netaisnību un vienaldzību. Tikai aktīvās sievietes, bez kādām

materiālām ambīcijām pierāda, ka gara moţums palīdz pārvarēt visas dzīves grūtības, jo visdziļāk gadu simteŗu netaisnību būs izjutusi pati sieviete.

Pats interesantākais bija tas, ka katrai sievietei bija iespēja izteikt savu viedokli, uzdot jautājumus un piedalīties kopējās pārrunās.

No Zviedrijas bija sabraukušas 5000 viešņas. Limbažu pilsētas nosaukums bija daudzām pazīstams kā Zviedrijas dienvidu daļā, tā arī ziemeļu pilsētās. Sadzirdēju par mūsu pastāvīgo braucēju pašreizējā centību palīdzēt (?) maznodrošinātiem. Nezināju, ka viņu ir tik daudz, bet tā jau ir cita tēma.

Turku-Abo pilsētai cauri plūst upe Aura, kurās krastos notika visas svinīgās un jautrības ceremonijas. No 4. uz 5. augustu bija svētku nakts. Visi pilsētas iedzīvotāji un viesi atrodās Auras krastos, abas krastu malas mirdzēja sveču liesmās. Skanēja Sibeliusa mūzika un airētāji, aplausu pavadi, aizbrauca jūras virzienā. Pavēroju parkus. Visur bija salikti neaizslēgti velosipēdi. Uz skatuvēm spēlēja pasaules slaveni ansambļi, jaunatne deĶoja.

Bijām arī muzejos. Kā visievērojamākais bija luterāņu katedrāle, kas celta 1200. gadā. Tajā 81 reģistru ērģeles, kurās varējām klausīties katru dienu. Tāpat aizbraucām apskatīt Turku-Abo karaļpili, kas saglabājusies no 11. gadsimta, kurā visu laiku papildina un spodrīna. Jāpiezīmē, ka foruma dalībnieces varēja pilsētas transportā braukt par brīvu, kā arī apmeklēt muzejus. Drusku nepiemērots likās erotiskais seanss Mākslas muzejā.

Helsinkos apstājamies pie Sibeliusa pieminēkļa, bijām akmens baznīcā, kur redzējām laulības ceremoniju, - jaunaulātos, no baznīcas iznākot, apbēra ar risiem un tos aizveda vecā automobilī, kurā aizmugurē bija piesieti visādi saimniecības priekšmeti, kas, braucot pa akmeņiem, taisīja dažādus trokšņus. Braucām garām olimpiskam stadionam un Latvijas pārstāvniecības ēkai.

Brauciens bija ļoti organizēts. Simts sievietes sapratās brīnīgi, par ko sevišķi jāpateicas grupas vadītājai Dacei Pūcei.

Inta Groskaufmane, Limbaţos

XX

Antra Lāce

VISĀDAS ŅANAS VAIDAVĀ

"Bija labi, bija labi ezerā". Lūkass.

"Kalnā kāpu lūkoties, kas ar manu tēvu zemi..." Kāpu Sietiņezī, kāpu Vaidavas pilskalnā, lūkojos Skābumballjas avotā apskaidrotām acīm un redzēju, ka ar manu tēvu zemi daudz kas kārtībā, daudz kas labs un skaists - daba, cilvēki. Dagnija.

Lūkasam ir septiņi gadi, Dagnijai, teiksim - septiņreiz tik. Izjūtu gamma fiksēta: Vaidavā bija ļoti daudziem, no divarpus gadiem sākot un ar kādiem 72 beidzot.

Precīzu ļauŗu labad var turpināt - 8. Latvijā notiekošajā 3x3 nometnē Valmieras rajona Vaidavā nedēļu skaisti pavadīja 188 cilvēki - 92 ģimenes, tajā 28 bērni līdz 12 gadiem. Strādāja 13 ievīrēs, peldēja divos ezeros un divās upēs. No Rīgas piedalījās 17 ģimenes, no Valmieras rajona - 14, ASV - 16, Zviedrijas un Kanadas 31 dalībnieks un vēl no citiem Latvijas novadiem arī.

Vaidava ir brīnumskaista vieta. To visi atzina, un nedēļai tikai pašas beigas no putekļiem nomazgāja iss, aŗš lietutiņš. Ciemats veidojies no 70. - 80. gadiem, kolchozu laikos, tomēr, kā atzina trimdas latvieŗi, diezgan ļabi iekļauŗas ainavā, ir sakopts un ļoti viesmīlīgs. Vaidavas centrā karstā (!) svētdienas vakarā nometnes karogu uzvilka 3 paaudzes no Grīguļiem un Indusiem (Vēlāk Velta Induse atzīsies: kaut esmu ņeit dzimusi un augusi, par Vaidavu uzzināju daudz jauna.). Klātvēŗēja arī ņo nometņu idejas "mamma" Liga Ruper-te, žurnāla "Skola un Ķimene" galvenais redaktors Jānis Gulbis, Vaidavas pagasta priekšsēdis Laimonis Milenbergs un daudzi citi ļabi cilvēki, kas līdzēja savākt kopā ņis tik dažādās latvieŗu Ķimenes no vairākiem kontinentiem un gādāt, lai nedē-ļa būtu pilnēstīga. Ievada dievkalpojumā Rubenes baznīcā māc. Uldis Jumeŗs ar Māri Ķirsonu no Kanadas vēlēja sauli, laimi un izdoŗanos. Dieva svētiņā nedēļa izrādījās ļaba.

- Saspringtas dienas, bet gandarijums milzīgs, - tā nometnes vadītājs Ivars Briedis, Valmieras Viestura vidusskolas direktors. Iepriekšējās reizēs viņš iepazinis ņēmēja prieku kā

dalībnieks, nu pašam nācās dot, darīt, lai visiem būtu labi. Tā kā nometne notika Valmieras pusē, mazu jauku burvību visam piešķīris ŠANAS vārds - bija Valmierā reiz tāds liels jokupēteris, kas sevi godināja par Šanas virsaini un citus smidināja un atzina: - šanās iesaistīts katrs latvietis no dzimšanas līdz miršanai.

Es pats.

3x3 būtības piepildījumam kā vislatviskākās Šanas droši vien mināmas rotu kalšana, dzintara apstrāde, prievišu un jostu aušana, klūdziņu pišana. Par to gādāja Siguldas mākslinieks Vitauts Straupe, Vaclavs Urmāns, Milda Dunavska, Edgars Bērziņš. Tekstilmāksliniece Inga Skujiņa mācīja aust gobelēnus, un nu uz Ameriku aizceļojis Alvijs nometnē tapušais darbs ar ieaušiem paša, meitas un dēla vārdiem un 3x3 emblēmu. Madoniste Jana, savukārt, senās latvju zīmes ieaudusi gobelēnā uz pelēka fona.

Ar liepājnieka Arnolda Šablovskā palīdzību pie oriģinālām rotām tika lielī un mazi, kam patika dzintars. Rotkaļos bija kā istā darbnīcā, kur sāk ar sudraba svēršanu un beidz ar gata-vām rokassprādzēm, gredzeniem, pakavsaktām... Piecpadsmitgadīgais Ēriks pamanījās izgatavot 2 Nemeja gredzenus - otru dāvādot savas draudzenes tētim, kas palicis mājās, lai Krista ar mammu tiktu uz nometni.

Vaidavas pamatskolā, jaunā un skaistā ēkā, zumēja un skanēja no rīta līdz vakaram. Katram bija iespēja izvēlēties: keramika vai zīmēšana, teātris vai adīšana. Klūdziņu pinēji otrajā stāvā bija paklusi. Daudz jau viņu nebija, bet, kad kāds manija, cik jauki groziņi top, nenocietās un piebiedrojās. Meistars Edgars Bērziņš vēl Sietiņiezi jaunās klūgas meklēja - ka nepietrūkst! Saliēc 2 klūdziņas, uzpin saulīti, ieliec groziņam ribas, iepin sloksnītes, re, cik vienkārši... Mazdēls Kaspars palīdzēja ar tikpat profesionālu padomu. Nevienš groziņš pus-taisits nepalika

Nometnes avizes "Vaidaviņa" aicinājumam zīmēt un rīnēt kā par brīnumu bija atsaucība pat tādā laikā, kad tikai par ezera jaukumiem gribas domāt. Uz vietas dzimušo folkloru pat 2 lapās nevarēja iedabūt. Arī tas pieder pie šanām.

Visi kopā bērnu dēļ.

Viens no 3x3 ieguvumiem, ko varbūt min retāk, ir iespēja vecākiem pašiem pabūt kopā bez ikdienas rūpēm, izjust garīgumu, kas valda nometnē, bet izšķaidās sadzīvē.

Viskuplākais pulciņš Vaidavā - 11 - bija Berkāni no Limbažiem. Māmiņa Helga teica: mēs gan skaitāmies ģimenes bērnu nams, bet man tas vārds nepatīk, esam viena ģimene. Helga 15 gadus nostrādājusi par bērndārza audzinātāju. Pašreiz darbs ir viņas saime - no 2 1/2 gadīgās Aijiņas līdz Lindai, kuņī tieši nometnē palīka 11. Tad agrā rītā visi dziedošie Berkāni modināja gaviļnieci ar dziesmu. Sietiņiezi notiesāja jubilejas klingerus, jo ikdienā to maz - tēva metinātāja prasme pašlaik nevienam nav vajadzīga, bet bērni ēst un ģērbties grib katru dienu. Tomēr izdzīvot var, saka Helga un smaida tik gaiši, ka visi deviņi atstaro preti. Valsts un Limbažu pašvaldība palīdzot, zeme esot, un tik daudz labu draugu un kaimiņu, kas atbalstot. Uz Vaidavu viņi bija atbraukuši savā dzeltenajā mikroautobusā "Latvija", ko reiz palīdzēja sagādāt jēlgavnieki.

- Atbraucām bērnu dēļ. Tas ir tā vērts. Šai atmosfērā vismaz degunus apsilāt, padziedāt.

Zilā jūlija vakarā Aivars ar Helgu sēdēja uz soliņa kā jaunībā. Bērni bija cits citu nolikuši gulēt, jo diena bija piesātināta: mazie zīmēja, lipināja un čukāja kā vilciņiņš apkārt skolai (1/2x1/2 vadija bijušā Ādažu bērndārza darbinieces Sarmīte un Sigita), vecāki piedalījās ieviržu nodarbībās, ģimeņu seminārā, ko vadīja Liga Ruperte un Māra Tupese, arī ētikas un filozofijas sēdēšanās zem ābeles kopā ar Ilgu Gravu un Māri Ķirsonu.

Helga ir ne tikai maiga un rūpīga māte, bet arī interesants sarunu biedrs un nemaz neatgādina sadzīves rūpēs pārgurušu sievieti, kuņī nav laika acis uz augšu pacelt. Viņa prot novērtēt, ko ģimenei devusi Vaidava.

Vaidavas pagasta simtgade.

Bija pati karstākā to nedēļ, un pagasta ļaudis to nosvinēja skaisti. Diena modās ar Žagariņu ģimenes dziesmu, ar ciematnieku rīta parādī un skrējieni apkārt Vaidavas ezeram. Bērni vēlāk priecājās "Trikum-trakumā", pieaugušie aplūkoja vaidaviešu un nometnieku izstādes, sacentās 3x3 un vaidaviešu komandas sportiskās un jocīgās izdarībās - bija gan teātris, gan balle un ugunošana. Bija svētki.

Tie, kas 3x3 kustību pazīst ilgāk, atzina - Vaidava, šis novads un nometne labi saderēja. Izbraucienos devās nevis tradicionālajos ekskursantu maršrutos, bet pa tuvāko apkārtni - Sietiņiezi, Burtņiekus, Mazsalacu, novadpētniecības ievirzē

(tā radās neplānota, Dagnijas Staško enerģijas piepildīta), skatīja senatnes pēdas pagastā. Visi liksmojās pa Stoķu alu Vaidavā, meklēja vēlniņus Vēlnalā (pa Mazsalacu vadija nometnes dalībniiece Inese Bērziņa ar palīgiem) un peldējās Burtņiekā. Savukārt, vaidavieši, kuņī naktsmieru, droši vien, ne reizi vien patraucēja "nikšanas", ieinteresēti klausījās gudros cilvēkus, kuņī nometnē iegriezās ik dienas: Gaujas nacionālā parka kultūrvides speciāliste Indra Čekstere, rakstnieki Miervaldis Birze, Jānis Mauliņš un Zigmunds Skujiņš, literātūrzinātnieki Vilnis Eihvalds un Valija Ruņģe (viņa arī vadija Ziemeļvidzemes literatūras ievirzi kopā ar Viestuskolas skolotāju Daci Dalbiņu), un vēl citi.

Es satiku daudz draudzīgu cilvēku un bērnu.

Tā avizītē uzvilksu Sarmas rociņa. Māris Ķirsons pēdējā dienā teica: - Man svarīgi salīdzināt to, kas ar cilvēkiem noticis dažu gadu laikā. Jūs te pieteicāties, piekritāt iesaistīties visādās izdarībās. Kaucmindē es to nevarēju panākt, lai gan darīju to pašu. Jūs esat kļuvuši atraisītāki.

- Esmu pārliecināta, ka šis kopā pavadītās dienas dos mums garīgu spēku, lai pārvarētu ikdienību, - saka skolotāja Dace Dalbina. □

***

TĀDS LAIMĪGS SKAITLIS - SEPTIŅI...

RAITIS KALNIŅŠ: Visu izstāstīt nevar (un vai maz vajag?!). Ja grib, var vienā teikumā: 7 dienas - no 3. - 10. jūlijam, Daugavpils pievārtē, Mežciemā, mita 3x3 nometnes lielā ģimene. Ar Latgales alu un medusmaizi sagaidīti, dalībnieki apvelk ipaši apgleznotus kreklus, steidz žigli iekārtoties, paceļ nometnes karogu un jau pošas uz sapazīšanās vakaru.. Ļautiņu kā biezs - pavisam 201 liela un maza dvēselīte (nometnes beigās vietējie statistiķi aplēsuši - visvairāk dalībnieku, protams, no Latgales - 79, no Rīgas un rajona - 63, no Zemgales - 15, Kurzemes - 11, Vidzemes - 11, no ārzemēm - 23; 59 bērņeļi līdz 12 gadu vecumam, arī vēl cienīgāki padsmiņnieki). Svilpauniekiem pogojojot, visi steidz nofotografēties lielajai ģimenes bildei piekalnītē zem nokaltušas priedes, kur grūnīga svēteļu ligzda ar kuplu iemītnieku skaitu (zīmīgi, vai ne?!).

Un tad nu - brīva izvēle: iespējamo nodarbošanās veidu gana daudz - ar cerību, ka ikviena no tām var kļūt par TAVU (tālab tādi neierasti nosaukumi) - dziedātava, gleznotava, mājotava, spēlētava, puķotava, klūgotava, margotava, kokotava, rotātava, dancotava, sportotava... Akurāt pēc nedēļas kļūs skaidrs, kas, kur un kā padarīts (darba izstāde, tiešām, bija apbrīnas vērtā!). Es, apstāstīdams nometnē piedzīvoto, it kā pa britiņam palaidīšu savu diktafonu, no kuņī skan daudz dalībnieku domas par 3x3 Mežciemā. Še, lūk, pirmā. -

ELZA PŪCE, Bostona, ASV: - Pateicoties 3x3, pasaule pēkšņi kļuvusi ļoti maza. Latvijā esmu 6. reizi. Tā ir tāda sološa situācija, kad šeit skatos uz daudz bērņu ģimenēm, kas tik ļoti vajadzīgas Latvijai. Daļa no manis paliks še, kur gribēsies atkal atgriezties...

Varam pēc jēstras vakara nikšanas nosnaust tikai kādu strēķīti, lai jau pusastoņos tiktu augšā, izvingrotos, pabrokastotu un, zālītē sasēduši, klausītos, ko dzejotavas Imants Ziedonis domā par Latvijas kultūrpolitiskajām nostādņēm, kas beidzot iesniegtas valdības akceptam. Mudinot no vārdiem pie darbošanās, dzejnieks aicina ņemt zāģus, cirvjus un grābekļus. Darba vieta - Ozolsakas pilskaļns. Kad viss savests daudz maz jēdzīgā kārtībā, ugunskurā sāk čurkstēt desu kilogrami, arī padzēriens un smalkmaizītes izčib kā nebijušas. Rotaļās iešana vai līdz nogurumam.

LĪGA KOZLOVSKA, Balvi, Latvija: - Man, vīram Mārim un mūsu 4 bērņiem šķiet, ka 3x3, tiešām, ir garīguma, sirsnības un sirds siltuma nometne. Tajā, manuprāt, parādās viss labākais, kas piemīt latviešu ģimenēm.

Es Tik Bij Viens Bagāts Koks. Tie nav tikai rotaļas vārdi vien, bet arī glaunās, gana biežās un interesantās nometnes avizes (kokraksta) nosaukums. Bibliogrāfisks retums! Es ceru, ka nometnes dalībnieki šo Austrālijas latvieša Ulza Siliņa veidoto iespieddarbu, mājās pārbrāukuši, laidīs no rokas rokā: sak', lasiet un apskaidiet! Jā, vēl par kokiem. Tie, neapšaubāmi, ir katra kārtīga latvieša dzīves neatņemama sastāvdaļa. Nometnes režisore Liga Balode tāpēc apgalvo: "Koks ir vesela bagātība. Tā tikai jāapjauš. Nometne palīdzēs noskaidrot, kas par kokiem mēs katrs isti esam." Noskaidroja ar', ipaši tai vakarā, kad ģimenes vēra vaļā savas pūralādes. Ne tikai Bērziņi, Krūmiņi, Lazdāni, Ozoliņi, Priediši, Siliņi vien rādīja savas prasmes dziedot, dancuojot, miklas minot un pat vingrojot. Koka galvas nebija nevienam, goda vārds!

DAINIS ĪVĀNS, Rīga, Latvija: - Esmu pat pārsteigts par cilvēku zinātkāri, atsaucību un draudzību. Šis nometnes ir līdzīgas tautas universitātēm, kur ļaudis izglitojas. Reti esmu bijis tik koncentrēti labu, brīnišķīgu cilvēku vidū. Te nav neviena, ar kuŗu negribētos britiņu pasēdēt kopā un parunāties. -

JA vien nav krampis kājā, grēks tak neiet uz rīta lekcijām. Runā gudri viri - par latviešu bēgļu gaitām pasaulē (Edvards Voitkūns); par Daugavpils Pedagoģiskās universitātes dienām un nedienām (rektors Bruno Jansons); par Daugavpili un tās ligām (Valdis Lauskis)... Gribi? - ej līdz Dainim Īvānam ekoloģijas ievirzē brist Daugavmalas brikšņus; klausies, ko māca un liek aiz auss ģimeņu seminārā, aizsteidz uz Cilvēkarchivu, - gan radiesies vēlētānās izveidot savu dzimtskoku! Būtu tik varēšana visur nokļūt vienlaikus!...

ILMĀRS DZENIS, ASV: - Es te neesmu vienīgais putns - ir arī Gulbis, daži Baloži, Vanagi un viena Pūce. Priecājos būt te. Mana kundze jau bijusi piecos 3x3, tāpēc viņa ir kolosāls eksperts. Es pats vienreiz gribēju pārliecināties, ko viņa te dara, kad palieku Amerikā. Tagad redzu, ka te ir interesanti. Mana ideja bija atbraukt atpūsties. Neko negatāvoju, jo rokdarbos pats skolā labi ja esmu dabūjis kādu trijnieku. Man ir prieks, ka citi māc darīt, un tas dod cerības.

...Tik garīgas dienas vismaz man šogad nav bijis. Jau rīta svīdumā komponists un ēģelnieks Romualds Jermaks aicina pavērt acis un sirdis kam dižam - dievnamiem, ēģelēm un mūzikai. Trīs autobusi ripo pa Latgales ceļiem uz baznīcām līdz pašai Aglonai; ēģeļu stabulēm dūcot. Un tad vakars - kā dvēseliskas diena koda - aktrises Ausmas Kantānes bals Imanta Ziedoņa dzejā. Un puķotavas pušķi kā paldies. Vienā dzejoli dzejnieks izsaka savu netiku ikreiz lietot jēdzienu lietaskoks ("Un reizēm redzu Spartakus un Kristus / Pie labiem lietaskokiem krustā sistus."). Tā vien vedas aktrisei pajautāt, vai Mežciemā viņa saredz kādu lietaskoku.

AUSMA KANTĀNE, Rīga, Latvija: - Še ir jauni, īpaši skaisti kociņi, kas tādā isā britiņā tiek pareizi kultivēti, drusku apģieztī un pasargāti no alkšņu krūmiem, kas tos var apēnot. Te viņi tiek jauki ievirzīti. Šķiet, ka tas ir viens svēts un cēls darbs, kas šai nometnē tiek darīts. Pati te egoistiski ņemu, ko varu - piedalos ģimeņu seminārā, puķotavā. Te var redzēt, kā mūsu nometnes miniatūrā tauta kūņojas un kļūst par ko labāku. Kļūmīgos sānu zarus kopīgi labojam, lai dzīves ceļš būtu gaišāks.

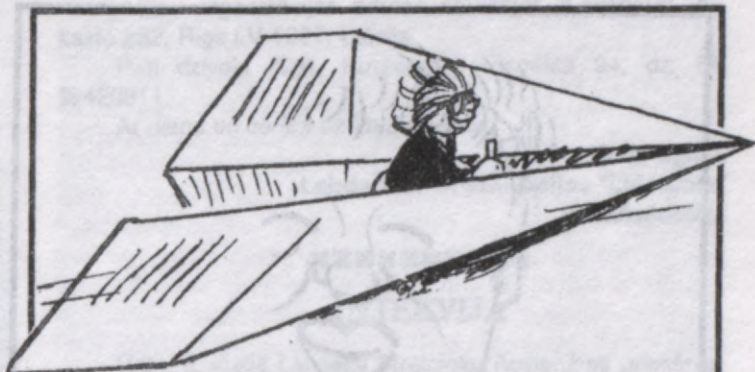
VIEN mēmajiem dziesmu trūkst, tik ne mums! Sadziedāšana ij rītā, ij vakarā, ja reiz visu laiku kopā ar mums ir Salna pavasarī (koši dziedātāji!) un ziņģētāji brauc vēl no malas - Rakari un Madonas vecpuiši (līdzī dūc pat tie, kam nav dziedamās rīkles). Ko samācījušies dancotāji, stārķiem mieru nedodami, gan jau redzēsīm noslēguma vakarā, kad tēlotava izrādīs savu traģēdiju par Sarkangalvīti un vilku.. Pa to laiku (jau kuŗo dienu!) rūkdamas strādā daudzās -tavas, lipinot, pinot, mālējot, aužot, greb jot un kaļot...

EDVARDS VOITKŪNS, Austrālija: - Jau iepriekšējā nometnē ar Uldi Gravu nospriedām, ka prievīšu aušana nav priekš mums, bet ir vesela virkne citu izdarību, kas spēj mūs ieinteresēt. Man patīk kontaktēt ar latviešiem, kuŗos mājo isti tautisks gars, kuŗi ir bez pretenzijām, neizliekas un netēlo. Tā man ir labākā skola. Šī jāatzīst par vienu no labākajām nometnēm. Kaut nu katra dvēsele šeit spētu atrast sev intelektuālu partneri! - tas vien jau būtu daudz.

... Trīs autobusi atkal pie vārtiem, lai no Mežciema (Poguljankas, Tālajiem austrumiem jeb Šalkones) visus vestu uz Daugavpili skatīt pašu pilsētu, pinumu, keramikas, gleznu un seno pudeļu izstādes. Un tad vēl - saldēdienam! - Rozes Stiebras lieliskā animācijas lielfilma Kaķīša dzirnavas. Sīkie (arī lielie!) skatās stingdami. Žēl, ka visas māla mantas jau iešautas krāsni apdedzināšanai, citādi - uz galvošanu - žigli vien tiktu salīpināts desmitiem kaķīšu un tikpat daudz dzirnaviņu...

ANSIS BĒRZIŅŠ, kino režisors, Rīga, Latvija: - 3x3 - tas ir burvīgi! Šī ir viena no kolosālajām tradīcijām. Vienas nedēļas laikā tik daudz kaut vai tīri praktiski apģūts! Bērni un pieaugušie šādā veidā pietuvinās istenam vērtībām.

...Bez fanfārām, šampānieša un nevajadzīgā vārda prezentācija nāk vajā nometnes dalībnieku darbu izstāde. Kokles, grozi, vāzes, segas, gobelēni, saktas un gredzeni. Viens mirzošs sudraba gabaliņš pirkstā arī man - Viestura gredzens nieka 5 stundās! Jau metas krēsli. Pār plāvām likumodami, trīsreiztrīnieki iet uz Daugavas krastu, kur norunāts atvadīties. Absolūti visas -tavas izrāda, kas pagūts. Ugunsķūru gaismā dejo ansamblis Laima. Viena Latgales krūka tiek sasista 64 lauskās (tikreiz vēl jātiekas, ja ne biežāk!).

Sākumā nebija nekā, bet mūsu veterāni lidoja

Katram savs krusts jānes pašam

Mēs esam kā kuģītis vētrainā jūrā; ja tas nekustas uz priekšu, kustās atpakaļ

Redaktors ir tāds mājas putns, kas graudus izbaro citiem

Glāzē noslikst vairāk kā jūrā

Latvieši ir vien smart people, kas prot izcept the best rupmaiz in the world. Ar to vien kukul sieva pabarvoja vis White House un pārpalika arī manai dzimšanas dienai.

Nevar samierināties, ka tas trakais Vladimirs ir mūs izkonkurējis

*- Vai tad pie jums labība neaug?
- Kā nē, ja iesētu, augtu, bet valdība tagad visu gaida no Amerikas. Esam aizmirsuši, ka paši esam.*

Pasaules slavenais trio Plasides-Lučāno- Hose nesenā koncertā Losandželosas sporta stadionā par jaunu bija piemērs tam, ko nevar viens, to var divi, un, ko nevar divi, to var trīs. O-sole mio dziesma ir tikai viena tāda, kas nenoveco. Maris Vētra kādreiz teicis - itāļu zvejnieku puikas dzied labāk kā mūsu profesionāļi. Pacilāti viņu dziedājumu viļņos, aizmirstam, ka tā ir viņu mūzikālā valoda, ar kuņu neviena cita valoda nevar sacensties.

Ed. Keiša teksts un bildes

Septiņas dienas jūlijā ikvienam ir tikpat zīmīgas kā prezidenta Klintonas viesošanās Rīgā...

IVETA ŽUŅA, nometnes vadītāja, Daugavpils, Latvija: - Šovakar saņemto buču skaits pat sajucis. Klapatu akmens no sirds beidzot novēlies, bet šis ir skumjš brīdis, jo paliks tukšums. Lielā ģimene tagad aizbrauc, kur kurais. Gan pēc diviem gadiem te, Latvijā, atkal tiksimies!

GRIBAM vai nēgribam, bet nu par Mežciemū jau būs jādomā un jārunā pagātnes formā.. Visā pasaulē šī ir astoņdesmitā latviešu triju paaudžu ģimeņu nometne, bet Latvijā - septiņā. Septiņi esot laimīgs skaits...

LĪGA RUPERTE, 3x3 kustības vadītāja, ASV: - Es gan tādām lietām īsti neticu, bet šī tomēr bija ļoti veiksmīga nometne. Ar katru gadu kļūstu aizvien vairāk pārstiegta un pat sajūsmināta par cilvēku lielo atklātību un uzticēšanos cits citam, arī par to, ka man dota liela privilēģija būt visam klāt un just, ka varu palīdzēt!...

... 3x3 padomes priekšsēdētājs Latvijā Jānis Gulbis gana apmierināts par visu notikušo, tomēr visai apcerīgi vēlas tais daudzajās ugunīnās, kas lēni pa Daugavu aizpeld uz jūras pusi. Nav ko skumt, jo jau nākama gada marta žurnāls "Skola un Ģimene" izsludinās divu nākamo nometņu vietu. Tik sataisaties!...

IMANTS ZIEDONIS, Rīga, Latvija: - Kāpēc nometnē gribu atgriezties? Elementāri! - patik kompānija. Te labi var redzēt, kā sabiedrība rūgst, strukturējas un veidojas, iespējams papētīt pašas ģimenes. Domāju, ka nometnes attīstīsies, būs vairāk tikšanās ar profesionāļiem, ievirzēs kļūs kvalitatīvākas, saistošākas, ne tik pašdarbnieciskas. Tas Trīsreiztris nometnēm dos lielāku svaru.

...Un tagad, lasītāj, savēl kopā tos trekni izceltos vārdus un izlasī! Tad saprātisi, pie kādas atziņas šie esam nākuši. Un vēl kāds solījums, Imanta Ziedoņa rakstīts, pudelē ielikts un nakti pa Daugavu aizlaists:

"Mūsu nav daudz (tikai...), mēs esam mazi kā šī pudele Daugavā, bet mēs esam labi brūvēti, labi pildīti un pēc labas receptes. Un mēs tālu peldēsim! Mēs jūs vēl satiksim!"

Nometnes vadītāja I. Žuņa pateicas Alejas komercbankai Daugavpilī, tās prezidentei Janīnai Liepiņai, SIA "Balt-Net" prezidentam Vasiļevam un Daugavpils alus rūpnīcai par finansiālo atbalstu nometnei.

Raitis Kalniņš

Brīvības iela Rīgā

Foto: Gunārs Birkmanis

PATEICĪBA

Aizkraukles Veselības centrs pateicas par iesākto darbu.

Aizkraukles Veselības centra darbinieki un vadītāja izsaka jums lielu pateicību par morālu un materiālu atbalstu Veselības centra pilnveidošanā. Tas mums dod spēkus un ticību turpmākam darbam. Tas ir liels ieguldījums Latvijas medicīnas attīstībā un svarīgs priekšnoteikums veselās nākamās latviešu paaudzes veidošanā.

Īpašu paldies gribam izteikt Dr. J. Dimantam, Jr., kurš garīgi un materiāli atbalsta Veselības centru kopš tā darbības sākuma (1993. 4. 09.). Pateicamies Dr. Z. Bērzupam par svarīgu dāvanu - 2 rakstāmmašīnām. Sirsnīgs paldies visiem tiem cilvēkiem, kas ir ziedojuši līdzekļus ultrasonogrāfa iegādei: Dr. J. Dimantam, Jr., H. Bergam, Dr. A. Slucim, Dr. A. Freimanim, Dr. I. Schwartz, Dr. M. Love, Prof. F. Murānam, V. Lindemanei, Dr. E. Renigerai, Dr. A. Muižniekam, Dr. L. Zeltkalnam, D. Garutai, Dr. E. Upeniekam, Dr. V. Bauer, Dr. A. Ķisim, Dr. A. Blokmanim, Dr. I. Dinbergai, Dr. I. Upanim, Dr. E. Bush, Dr. A. Galējai, Dr. H. Kuplim, Dr. Z. Zadvinskim, I. Rasmanei, Harbor Pediatric Medical Group, Dr. S. E. Valdmanim, Dr. A. Neimanim, A. Saprāšam, Dr. I. B. Sokovai, A. Ezergailim, Dr. H. Birzniekam, Dr. I. Bailey, Dr. V. Rūtenbergam, E. E. Biezais, J. Deglim, Dr. I. Vēverei, Dr. Pudāns-Kalvei, M. Zivertam, Dr. G. J. Puriņam, L. Raestas, Dr. V. Draulim, E. Rubānam, R. Jankavam, Dr. I. Nikuram, Dr. P. Lakstigalam, Dr. A. Ozoliņam, Dr. N. Maslovai, A. A. Gregeram un A. Zariņam.

Pateicoties jūsu pretimnākšanai, izpratnei, nesavtībai un patriotismam, ir savākta liela naudas summa, tomēr tās vēl nepietiek, lai iegādātos ultraskaņas aparātu (aparāta summa ir \$ 42,000.-). Tāpēc jo sevišķs lūgums un aicinājums visiem ārzemju latviešu ārstiem, zobārstiem, žēlsirdīgām māsām, farmaceitiem un pārējiem medicīnas darbiniekiem piedalīties ar savu ziedojumu šini projektā, proti, ultraskaņas aparāta sagādē Aizkraukles Veselības centram. Ziedojumus laipni lūdzam sūtīt Dr. J. Dimantam, Jr., 2330 Innsbruck Parkway, Minneapolis, MN, 55421-2068, U. S. A. Čeks rakstāms šādi - "Latvian Medical Foundation", ar atzīmi "US". Visi ziedojumi augšā minētam projektam atvelkami no nodokļiem.

Aizkraukle ir ļoti jauna pilsēta, izveidota 1967. gadā sakarā ar Pļaviņu HES celtniecību. Agrāk tās nosaukums bija Stučka. Kopš 1992. gada pilsētu pārdēvēja par Aizkraukli. Tā ir rajona centrs ar 41,000 iedzīvotāju.

Aizkraukles Veselības centrs lūdz un vēlreiz aicina ziedot tos cilvēkus, kuri kādreiz ir dzīvojuši tagadējā Aizkraukles rajonā, t. i., Sērenē, Secē, Koknesē, Pļaviņās, Rīteros, Aizkraukles pagastā, Staburagā, Daudzevā, Vallē, Kurmenē, Ērbergē, Sunākstē, Stukmaņos, Vietalvā, Iršos, Skrīveros, Bebros.

Mēs regulāri sniegsim informāciju par izlietotajiem līdzekļiem. Jebkurš tautietis būs mīļi gaidīts ciemiņš Veselības centrā - Gaismas ielā 7a, Aizkrauklē, LV-5101, ☎ 23520.

Sirsnīgi pateicamies visiem, kas kopā ar mums rūpējās par latviešu tautas veselību, sevišķi mūsu tautas dzīvā spēka nostiprināšanu, jo bez tā nebūs Latvijas.

Incija Rutka,

Aizkraukles Veselības centra vadītāja

***

LAIMDOTA

Šā gada janvāri Latvijā nodibināja labdarības organizāciju "Laimdota", kurā apvienojās audžuģimenes no visas Latvijas. Šeit ir gan ģimenes, kurās aug adoptētie bērni, gan arī aizbildņu ģimenes, kurās audzina bērnus, kuŗu vecākiem atņemtas tiesības audzināt savus bērnus. Mūsu valstī likumi šobrīd ir tādi, ka no valsts pusēs šīs ģimenes netiek atbalstītas. Tāpēc tās ir ļoti grūtā materiālā situācijā. Lielākā daļa mūsu organizācijā apvienoto ģimeņu ir tādas, kurās neprecējušās sievietes audzina adoptētos bērnus (no 1 līdz 6), no valsts puses nesaņemot nekādu atbalstu par tēvu, kā arī tādas, kurās vientuļi veci radnieki savās ģimenēs pieņēmuši aizbildniecībā radu bērnus, neļaujot tiem nokļūt bērnu namos vai internātskolās.

Šobrīd organizācija apvieno 220 ģimeņu ar vairāk kā 400 bērniem.

Mēs ļoti vēlētos, lai par mums uzzinātu mūsu ārzemju tautieši un varbūt atrastos kāda organizācija vai atsevišķi cilvēki, kas vēlētos mums palīdzēt.

Mūsu organizācijas adrese sarakstei: "Laimdota", Ab. kaste 232, Rīga LV-1067, Latvija.

Patī dzīvoju Rīgā, Kurzemes prospektā 94, dz. 86, ☎420811.

Ar cieņu un cerībā uz atsaukšanos,

Maija Eglīte,

**Labdarības organizācijas "Laimdota"
ptiekšsēdētāja**

***

INTERVĪJA

1994. 6. jūnijā Latviešu Strēlnieku Apvienības priekšnieku intervēja J. T. Beldavs, kas Prof. Dr. Andrējevu pazīst jau vairāk kā 20 gadu un kas šajā laikā strādāja par anestēzijas nodaļas vadītāju Montreālas Kardioloģiskā Institūta (Institut de Cardiologie de Montreal, Viau un Belanger ielu krustojumā) un interesējās par šīs medicīnas nozares attīstību Latvijā. Prof. Andrējevs bija anestēzijas profesors Rīgā Par viņu raksturojumu devis laikrakstam "Laiks", kas to iespiedis š. g. 23. jūlijā

Beldavs: Jums pašlaik šeit drāmatiski notikumi. Atceļts ārlietu ministrs Andrējevs. Par valsts prezidentu Ulmani krievu avīzē parādījies raksts, ka viņš arī sadarbojies ar čeku.. Vai tagad nav tā, ja kāds uzstājas latviski nacionālā garā, tad tādas čeka var novākt no skatuves?

Krūmiņš: Esmu pārliecināts, ka Andrējeva nogāšana ir Krievijas GRU darbs. GRU burti apzīmē iestādi "Krievu Galvenā Izlūku Pārvalde". Marta mēnesī Krievijas Drošības ministriju nolikvidēja un viņas vietā radīja iestādi GRU.

Vakardienas avīzē ir Andrējeva vēstule, kurā viņš atsakās no visiem amatiem. 19. maijā pieņemto likumu apstiprināja ar Ulmaņa parakstu tikai 2. jūnijā. Te ir taisnība Andrējevam - ja šādu likumu realizēs, lielu daļu no spēcīgākās latviešu inteligences novāks no sabiedriskā darba. Tur, piemēram, ir pants, kas sadala čeku 2 daļās - VDK darbinieki un spiegotāji un cietušās personas.

Pietiek tikai jebkurš kontakts ar čeku, lai tiktu pieskaitīts pirmajai grupai. Še tad ietilpst gandrīz visi vidusskolu lektori un dažādu kultūras iestāžu vadītāji. Šefs no Stūra mājas gāja pa visām iestādēm. Viņam ar attiecīgo cilvēku nekāda cita kontakta nebija. Savās apgaitās ik pa 2 vai 3 mēnešiem viņš vienreiz runāja ar vienu, citreiz ar citu cilvēku. Šāds cilvēks ar šefu runājot, neko citu nedomādams, runāja ar personu no valsts iestādes. Viņam nebija nekāda nodoma kādu cilvēku denuncēt. Gluži otrādi, viņš varēja šefam dot pavisam labu raksturojumu par cilvēku, par kuŗu šefs interesējās. Šāds cilvēks nu tiek nostādīts vienā līmenī ar algotiem VDK aģentiem.

Nevienā rietumu valstī nav tāda likuma, kas sodītu par kaut kādiem kontaktiem un piederību. Soda par nodarījumu. Andrējeva gadījumā šāds nodarījums nekur neparādās.

Andrējevs sakaitināja čeku un GRU ar saviem 3 gājieniem:

1. Viņš ļoti satricināja "krievu melno masu" ar savu runu Apvienotās Nācijās. Runu šeit publicēja un tur bija teikts, ka latviešus var nodzīt līdz tam, ka viņi rīkosies tāpat kā somi 1939. gadā. Krievu satraukums un reakcija bija krasa, t. i., ka Andrējevs jānovāc, cik ātri vien iespējams.

2. Kad Andrējevs brauca līdz Ulmanim uz Apvienoto Nāciju ģenerālasambleju, es iedevu līdz memorandu "Latvieši pasaulei". Lūdzu Eichmani, kas arī brauca, lai šo memorandu pavairo Baumaņa kancelejā un izdala visām delegācijām. Šo runu noturēja ANO un tā bija atstājusi iespaidu uz prez. Klintonu, kas pēc tam savus uzskatus mainījis.

3. Kad pirmā gājienā ratificēja līgumu ar Maskavu, Andrējeva šeit nebija. Uzzināja, ka Andrējevs atsūtījis vēstuli, ka viņš ir kategoriski pret šāda līguma parakstīšanu. Viņa vēstule bijusi aizsūtīta lielāko avīžu redakcijām, bet no tās nekur neparādījās neviens vārds. Kad jau taisījās Ulmaņa braucienam uz Maskavu, Andrējevs atsūtīja otru vēstuli ar protestu pret līguma parakstīšanu - atkal klusums. Tā man nav šaubu, ka Andrējevs ir apzināti nogāzts.

Beldavs: Tagad būs problēma, jo cilvēki baidīsies kaut ko pret krieviem teikt.

Krūmiņš: Jā, ik par kuŗu var sadabūt kaut ko kompromitējošu no čekas, fiktīvu vai reālu. Čeka šeit darbojusies līdz 1991. gada novembrim (ieskaitot). Tās priekšnieks bija tagad "Mazās Aviācijas Akciju Sabiedrības" prezidents Johansons (Tās ir pašziēru lidmašīnas.).

Kad Maskavā 1991. gadā sagrāva puču, Drošības Komitejas darbību pārtrauca uzreiz. Arestēja vairāk kā 50 cilvēku.

mentā apraksta dzīvi Latvijā nepilnīgi, it kā tur būtu tikai latvieši. Tā ir nepilnīga informācijas pasniegšana tautiešiem.

Kur paliek 40 % krievu? Vai tie neiespaido dzīvi un darbu Latvijā? □

Jānis Cerbulis, Ph D.

IESPAIDI LATVIJĀ

Pēc gandrīz 50 gadiem sadūšojos apciemot Latviju. Kad tā bija zem komunistu jūga, neuzdrošinājos to darīt. Komūnismā sekas jūtamas pilnā mērā. Ja ne politiski, tad ekonomiski. Tie paši vēži un tāni pašā kulē. Kniebj vēl vairāk. Visa ekonomiskā vara pieder vai nu bijušajiem "dižviriem" vai mafijai. Ja kādreiz cilvēki bijās no čekas, kas beidzamos gados esot bijusi kaut cik civilizēta, tagad no mafijas bistas daudz vairāk. Policija (lielāko daļu bijušie miliči) vai nu nevar jeb negrib mafiju apkaņot. Redzot dzimto pusi - Rēzeknes apriņķi (tagad rajonu), biju pilnīgi pārsteigts par tur valdošo un noplukušo iespaidu. Visi jumti ir no šifera plāksnēm, mājas nekrāsotas, nevienas priecīgas krāsas. Kā vairāki teica, kolchozu laikos neviens pat savas mājas, kas bija pārņemtas no vienas paaudzes uz otru un kas nevienam juridiski nepiederēja, nekopa, neatlāva savus grašus to uzlabošanai. Redzēju dučiem atstātu kolchozu būvju. Lielāko daļu izdemolētu. Tagad, kad mājas pieder bijušiem īpašniekiem, nav naudas, par ko krāsu nopirkt.

Rēzeknē piedalījās 14. jūnija atceres dievkalpojumā, nacionālo DV un represēto kluba apgādā. Tas notika darbdienā. Bija ieradusies ap 50 cilvēku, gandrīz visi pensionāri. Mani iepriecināja kādus 13 gadus veca meitene, kuŗas ģimenei mēs bijām aizsūtījuši pāris pakas un kas deklamēja L. Breiķša dzejoli. Aicināja arī mani uzrunāt klātesošos. Pastāstīju par mūsu piemiņas brīžiem, sākot ar Cedelgeimu.

Daudz laika pavadīju DV uzdevumā iztaujājot daudz bērnu ģimenes un skaidrojot, kā saņemtās palīdzības pakas sadala caur draudzēm Latgalē. Viņi dara to labāko, ko spēj. Tomēr, man liekas, ka sūtīt individuāli uz adresēm būtu labāk, jo arī šie saņēmēji dalās ar draugiem un paziņām. Ziņas par daudz bērnu ģimenēm ieguvām no skolām, DV aprūpes daļas un vietējiem priesteriem kā Rēzeknē, tā Daugavpilī. Šinī darbā man palīdzēja, lielāko tiesu, tikai vanadzēs un represēto kluba apgādes daļas vadītāja. Abu šo organizāciju pirmais tiešais lūgums bija atbalstīt 26 gadu vecu sievieti, 3 bērnu māti, sūtīt uz Jaunķemeru dūņu vannām. Pagājušā ziemā, karinot jaunākā bērna autiņus, kājai slidot un treliņiem lūztot, viņa nokritusi no 3. stāva un salauzusi muguru. Pēc operācijas ārsts ieteicis dūņu vannas, bet nav izdevies savākt vajadzīgos Ls 160. Lai gan viņa vanagos nesastāv, iedevu naudu no mūsu nodaļas. Drīz viņa atgriezies mājās. Par viņas progresu ziņos Rēzeknes vanadzēs.

Kāda 13 gadus vecai slimniecei ar cukurslimību no nodaļas aizvedu glukometru un 100 pārbaudes skalus. Viņai līdz šim katru dienu bija jāmēro 30 km uz Rēzekni, lai izdarītu nepieciešamo pārbaudi.

Otrajās apciemojumā bijām pie daudz bērnu ģimenes, kas atradās nopietna notikuma priekšā - izmešanas no dzīvokļa ar visiem 6 bērniem (no 2 - 14 g. vecumā). Katoļu draudzes pārstāvja ierosinājumā sametām kopā līdzekļus no draudzes un DV un renti samaksājām. Vēlāk, pavisam nejauši, šis darbs izvērties kā viena no Dieva dāvanām. Kādas 3 nedēļas vēlāk satikām citu daudz bērnu ģimeni, kuŗas galva stāstīja, kā viņš pārvērties no komunistu par pārdzimušu kristietī. Pirmam bērnam piedzimstot, redzējais, cik Dievs esot brīnišķīgs, radot dzīvības. Kā viņš teica - no it nekā. Bērnu mīlestība ticību palielinājusi no gada uz gadu. Šo ticību pamatojot arī viņa drauga piedzīvojumi. Tā ģimenei pēc dažām nedēļām draudējusi izmešana no dzīvokļa. Atnācis kāds tautietis un renti samaksājis. Nepateicu, ka tas, varbūt, bija Dieva pirksts, ka tur biju un ka nauda nāca no Montrealas latviešu sabiedrības. Personīgi man jāapēd paša kādreiz teiktie vārdi, ka komunisti nekad nemainās. Kad satiku šo bijušo komunistu personīgi un redzēju, ar kādu sirsniņu viņš runāja, vairs nešaubos, ka arī viņi var pārvērsties ar Dieva palīgu. Rēzeknē apciemojām vēl citas daudz bērnu ģimenes, bet līdzīgas iedvesmas vairs nebija.

Daugavpilī biju "pašielūgts" viesis pie turienes NDV nodaļas priekšnieka. Mēs apskatījām "visvareno" cietoksni, kam būs jāpieliek daudz remonta un tīrīšanas. Pēc manām domām, Daugavpils vanagi ir viena no drošsirdīgākām vienībām pasaulē. To pierādīja griba noņemt "atbrīvošanas" pieminekli 1944. gada atbrīvošanai. Tas bijis T-72 tanks. Kad ar 2 krā-

niem grasījušies to celt uz transporta deka, ieradusies smagā mašina ar bruņotiem desantniekiem. Tie draudējuši šaut. Tanku tomēr noņēmuši un aizveduši uz lūzņu kaudzi!

Patlaban Daugavpils vanagi atjauno nopostītos Brāļu kapus. Ilgākā laikā savākuši naudu cementam un koka formām. Nu jau trešā reize, kad tāds vandalisms noticis. Beidzamo reizi vandaļi bijuši daudz centīgāki - gandrīz visi krusti nolauzti. Pat vietējā krievu laikrakstā bija fotogrāfija un apraksts. Tur teikts, ka, ja arī šie kritušie ir ko pāri darījuši, tie tagad esot Dieva priekšā un savu sodu saņemšot, bet tiem, kas apgānījuši viņu mirstīgās atliekas, būtu jāstājas laicīgās tiesas priekšā. Daugavpils vanagi domā, ka šis vandalisms esot sekas no "atbrīvošanas" pieminekļa novākšanas.

No pārrunām izriet, ka visbēdīgāk ir ar apaviem. Kā vairāki teica - drēbēs "var ieaugt", tikai visvecākajam nav kur "ieaugt", un tāpēc tam jāpērk jaunus. Tomēr tās varot vieglāk nopirkt un sarēdzēt to kvalitāti. Ar apaviem esot citādi. Kad tie novalkāti, neesot kur ieaugt, nedz salabot. Humoristiski viņi dabūjamus apavus sauc par vienas, divu un tā tālāk dienu apaviem. Pat pie mums pazīstamo firmu, kā Bata, esot tāni pašā kategorijā. Man liekas, ka spekulanti nopērk visus brāķus un pārdod par pilnu cenu - Ls 50 par pāri viriešu kurpju (\$ 125). Tādām vajadzētu būt pirmās šķiras, bet nav. Aizbraucu uz "Folkloru 94". Skatījās vispasaules saiets. Piedalījās Skotijas, Zviedrijas, Somijas, Lapzemes, Norvēģijas dalībnieki. Un no visiem Latvijas novadiem. Prieks, ka bija daudz jaunu cilvēku, kam senču tradīcijas dārgas. Prezidents Ulmanis atklāja un teica, ka otrā atmoda esot sākusies un ka to neviens vairs neaizturēšot.

Jaungulbenē biju Mūzikas nometnē, kas, droši vien, seko mūsu pusē iesāktām nodarbībām Orfordas nometnē, jo gandrīz tie paši lektori bija arī tur. Mūzikas skolai nauda ļoti vajadzīga, lai varētu turpināt sagatavot jaunus talantus. Skatoties, cik uzmanīgi kursanti klausījās savos pasniedzējos, bija prieks skatīties.

Ceļojot pa Latviju nevar neredzēt piedzērušos. Dzerēji un jauni, latvieši un krievi, sievietes un pat bērni. Man liekas, ka dzeršanas posts ir tas lielākais Latvijā, pat krievu klātbūtne nobāl tā priekšā. Otrā nelaime ir ubagošana. Paldies Dievam, ka es vismaz nevienam ubagu nedzirdēju lūdzamies latviski. Ir ļoti grūti paiet gaŗām bez iemešanas viņu cepurē vai lakatā. Viņi izskatās tik nožēlojami, ka tautība vairs nav svarīga. Dzeršanā, liekas, vainojama valdība. Pudelīte dzidrā maksā tikai pāri latam, paštaisīto var dabūt par pusi lētāk. Tā kā graudus maz kas pērk, uzņēmīgākie, kā saka, tos pārdara samogonkā. Pat nomales pagastos šis vārds ir pazīstams. Arī valdības vaina, ka muiža ir ļoti zema gandrīz visiem lauksaimniecības produktiem. Paredzēts to vēl samazināt. Varbūt ar jauno valdību būs citādāk.

Ka vecie noteicēji ir pie varas, varam redzēt Rēzeknē. Sabiedrība, kas ražoja elektriskos darba rīkus, "privatizējās" un noslēdza līgumu ar Vācijas firmu sākt no jauna un ar modernām vācu mašīnām. Lai to īstenotu, visi 200 strādnieki jā-sūta uz Vāciju apmācībām. Sūta tikai krievus, jo īpašnieks ir krievs. Kāda avīze Latvijā pat jautāja, kas ir tie ieguvēji. Viss apkusa vienā nedēļā. Varbūt, ka ar valdības atteikšanos nebija vairs to, kas projektu biditu tālāk.

Savā mūžā nebiju saticis tik nepieklājīgus cilvēkus kā Rēzeknē. Jau otrā dienā bija jārada kulaks un jālieto trīsstāvu pašu krievu lamu vārds, lai man dotu vietu pie bankas lodžija. Man liekas, ka pirmais priekšnoteikums pilsonības iegūšanai būtu Amy Vanderbilt's kurss uzvedībā. Pat bulļi viens otram uz nagiem nekāpj, bet tā nav ar krieviem. Pieklājības pēc var netikt iekšā autobusā vai tramvajā. Ja palaidi kādu priekšā, visi skatās kā uz brīnumu un uzreiz nolēm, ka tas ir ārzemnieks. Tā ir klasifikācija, kas dod iespēju izmantot mūsu vien-tiesību. Pērkot avīzi Rīgā, iedevu 20 santimus. Avīze maksāja 10. Gaidīju, lai atdod 10 santimus, beidzot prasīju. Uz reizi krievielis nesaprata, ko es gribot. Vēlāk paziņas man teica, ka krievi vienmēr tā izdāroties. Uz priekšu lai dodot tikai pareizu sīknaudu vai zaudējot.

Jūtu līdz mūsu tautiešiem, kas apspiestībā daudz ko pieņēmuši kā pašaprotamu lietu. Istenībā sastaptie krievi nekādu varonību neizrādīja. Gaidot savu paziņu sēdēju netālu no Brīvības pieminekļa. Ieraudzīju piedzērušos jaunekli divdesmitajos gados un meiteni mazliet jaunāku. Abi apstājās goda sardzes priekšā un sāka ķircināt vienu kareivi. Nepietika. Darija to pašu ar otru. Smejās un rādīja ar pirkstiem. Piegāju pie viņiem un teicu, lai atstāj kaŗavīrus mierā. Kad es runāju latviski, viņi sāka māzoties latviski. Pateicu, ka simts tādu šmurguļu kā viņš un tikpat daudz vecākās profesijas pārstāves kā viņa, nav

vērtas viena mūsu karavīra. Viņi tikai aizstrepuļoja prom. Bija žēl, ka viņš man neskrēja virsū. Būtu bijis gandarījums redzēt viņu garšjaukus. No tās dienas paziņa vairs mani vienu ārā nelaida, lai nesavārot ziepes.

Ar visām grūtībām, kādas latviešiem vēl priekšā, ar Dieva palīgu mēs tiksim vaļā no nospiedošās krievu masas, mafijas un viņu diriģētās valdības.

Lai Dievs palīdz Latvijai!

Konstantīns Čaks, Montrealā

SEKMĪGA 42. VASARAS NOMETNE SIDRABENĒ

Latvju mēli, latvju garu,

Latvju sirdis glabāsim.

Sidrabenēs varoņgaru

Krietniem darbiem paudīsim.

Dievs lai palīdz mūsu tautai

Palikt stiprai, vienotai.

Brīvību dod važās kaltai,

Mūsu mīļai Latvijai.

No nometnes žurnāla 1957. gadā.

Nav atzīmēts autora vārds.

Ozoliem, kļavām, priedēm, eglēm un citiem kokiem apauguši pakalni apvij ieleju, kur pavasaros smaržo ceriņi un zied baltā Ontario puķe. Tā ir vieta, kur pazīstam kā Sidrabeni, kur kopš 1953. gada sprēgā latviešu valoda un skan jaunas bērnu balsis un nometnes kalnā plīvo Latvijas karogs.

Viktors Macko, ko sidrabenieši pazīst un ko dēvē par Viktoru, pēdējos 5 gadus ir bijis nometnes programmas veidotājs un vadītājs. Viņa mūzikālās dotības lieti noder nometnē. Viņa vadībā nometnotāji daudz laika veltījuši mūzikai - dziedāšanai. Izdomu bagātība, prasme apieties ar jaunatni un humora sajūta sekmējusi nodarbību norisi. Viktors ir bērnu iemīlots, cienīts un ieguvis vecāku uzticību. Ar nožēlu bija jādzird, ka šī bija viņa pēdējā vasara šeit, jo nākamgad viņš vadīs jaunatnes rīteņbraucēju nometni ar bagātu programmu Latvijā, bet tas ir cits stāsts.

Sakot ardievas, vaicāju, ko viņš domā par šeit aizvadītām vasarām un kā vērtē šo nometni.

Viktors ar atzinību vispirms piemin to, ka Sidrabenes nometni raksturo daudzveidības meklēšana, neapmierinoties ar esošo, bet cenšoties papildināt esošo programmu ar kaut ko jaunu. Šī daudzveidības meklēšana sekmējusi izveidot arvien pilnīgāku nodarbību klāstu.

Viņš atceras pirmo vasaru, kad Sidrabenē Pēteris Andersona vadībā sevišķi labi darbojusies sporta nometne ar bagātu programmu. Bijis īsts sadarbības gars vadītāju starpā. Sporta nometne sekmējusi gados vecāku bērnu vēlēšanos būt nometnē.

Par šo vasaru viņš ļoti apmierināts, it īpaši par latviešu valodas nepratēju posmu, kurā valdīja latviešu valoda. Tā bijusi it kā sagatavošanās klase pārejai uz latviešu valodas pratēju nometni. Mēģinājums atļaut dažiem palikt nākošā - valodas pratēju nometnē, attaisnojies. Tas esot bijis labs atspēriens šo bērnu latviskumam.

Viktora vērtējumā nometne bijusi sekmīga visos posmos. Liela uzmanība veltīta kārtībai, kurās pārbaudēs piedalījās vadītāji un bērni. Bērni centušies būt kārtīgi. Labāka telts saņemusi balvas. Teltīm doti dabas norišu vārdi - viesuļvētra, pērkonis un citi. Labi sagatavoti bijuši uguns kuri, kas ritējuši sirsniņā noskaņā.

Sveciņu dievkalpojums vadījis nometnes atbildīgais vadītājs, prāv. J. Cālitis ar lielu izdomu, bērniem saistošā veidā.

Sporta programmā bērni piedalījušies ar sajūsmu. Daudz peldēts upē. Spēlēts ūdens polo. Bērni apmācīti braukt ar kanu laiviņām. Daudz spēlēts futbols, basketbols, tautas bumba, beizbols, galda teniss un novuss. Nometnes olimpiādā sacentušies tāllēkšanā, augstlēkšanā, skriešanā, ietverot sacensības arī neparastas un jaunas izdarības. Liela piekrišana bijusi tautas rotaļām, it sevišķi pirmā posma bērniem. Deju - danču vakariem bija īpašas temas - Viduslaiki, Pasaku balle, Modes balle, kurās bērni ieradās attiecīgos tērpos.

Rīteņbraucēšanas nodarbības radīja sevišķu interesi, un tās bija ļoti pamācošas. Bērnu iepazīstināja ar satiksmes noteikumiem, ar rīteņu labošanu, ņemot talkā video filmu. Šis nodarbības beidzās ar braucēšanu uz 20 km attāļajām klintīm, kur palika pa nakti. Sirojumos ietilpa diena, t. s., Ūdens parkā, Hamiltonas tuvumā.

Kāds zēns, melnās jostas ipašnieks austrumu aizsardzības paņēmienos, iepazīstināja ar to nometnotājus. Bērni mācījās arī uzņemt nometnes dzīvi video lentā. Ikdienas notika dziedāšanas stundas. Tās sekmēja latviešu valodas apgūšanu valodas nepratējiem.

Daudz laba Viktoram bija ko teikt par palīgvadītājiem, kuri vēl pagājušā vasarā bija nometnes bērni. Ir radīts starposms starp bērniem un vadītājiem. Palīgvadītāji strādājuši ar prieku un lielu pienākuma apziņu. Pēc Viktora domām, Krišs Zaķis, Māris Blūms, Kārlis Huska, Zinta Amoliņa, Rita Jēkabsons un Rita Godļevska būs nākotnē labi vadītāji.

Viktors Macko pasvītro, ka nometnes nodarbību klāsts bijis ļoti saturīgs un piemērots visām vecuma grupām. Jaunākiem, Cāļu kalna bērniem, bijušas piemērotas nodarbības mīļu vadītāju vadībā.

Šovasar bērnu skaits visos posmos bijis ap 30 katrā. Daudz slavinātās saimnieces Rasmis Gailis gatavotie ēdieni garšojuši ļoti labi. Bērni nav arī slimojuši.

Īsta sadarbības gaisotne bijusi ar pārējiem vadītājiem - Monu Pāvelsoni, Edgaru Apsi un Andrea Būlmani. Visi jutīšies kā viena ģimene.

Bērnu skaits ir mazinājies no gada uz gadu. Jājautā, kur viņi palikuši. Vai vecāki tiešām neapzinās, ka nometnē pavādīta vasara ir zelta vērtā visādā veidā un kalpo latviskuma saglabāšanai.

Indra Gubiņa, kas bija vadītāja pirmajā Sidrabenes nometnē, savu Sidrabenei veltīto dzejoli nobeidz ar mudi:

Kā vainagā mums jāsaslēdzas lokā;

Bērns, spēka vīrs, vai sirma galva jau,

Un jāgādā, ja svešumā vēl esam,

Lai ceļš uz Sidrabeni tik ātri neaizaug.

Ž. Zentiņš

KARIKATŪRISTAM HARIJAM BERGAM 75

Šī gada jūlijā Ziemeļkalifornijā notika mazs, bet visai īpašs privāts notikums - "puiku pēcpusdiens", kurā tikās astoņi vīriešu kārtas tautieši, kas visi savā laikā sportojuši vai nodarbojušies mūsu sabiedriskās dzīves darbā, ar Hariju Bergu. Izrādījās, ka rikotājs viesus ielūdzis pie sevis ar nolūku klusi nosvinēt viņa 75 gadu sasniegšanu un kopā pārrunāt, "paplašināt" par bijušo.

Ielūgtie latviešu "puikas" gan visi bija baltām un pakailām galvām, bet viņu runas un izdarības tomēr liecināja, ka jaunības spriganums nav vēl gluži zudis. Katrā ziņā ne runāšanā... Protams, uzmanības centrā bija pats jubilārs Harijs Bergs - bijušais skauts, sportists, karikatūrists, politiķis, sabiedriska darbinieks. Viņam veltīts šis raksts.

Harija Berga pašportrets

Harijs Bergs dzimis 1919. gada 17. jūlijā, virsnieka ģimenē, Bolderājā. Beidzis Rīgas pilsētas tehnikuma mehānisko nodaļu. Taču pašu pirmo saskarsmi ar savu populārko nodarbību - zīmēšanu guvis vēlāk, trimdas laikos, nokļūstot Libekā, Vācijā. Tur nometnes "Sidrabene" redaktoram K. Sidrabam palīdzējis ikdienas sienas kalendāra radīšanā, rūpējoties par tā māksliniecisko apdari, reizē zīmējot karikatūras, kurām pievienojis arī humoristiskus pantus. Vēlāk papildinājis zinības karikatūras mākslā pie māksliniekiem Eduarda Keiša un Juža Soikāna. Ierodoties ASV, turpinājis gūt zināšanas arī Sanfrancisko Mākslas Akadēmijā - komerciālās mākslas nozarē. Strādājis zīmēto triku filmu uzņēmumā "The Alexander Film Co." par animētāju, kā arī zīmējis politiska rakstura karikatūras

izdevumiem "The Free Press", "Gazette Telegraph", "Week End", "Denver Post". Ilgāku laiku darbojies Sanfrancisko lielākajā laikrakstā "San Francisco Chronicle & Examiner" reklāmu nodaļā.

Ilustrējis, zīmējis vākus daudz latviešu izdevumiem - grāmatām: Prof. E. Dunsdorfa "Trešā Latvija", J. Čiruja "Mūzikanta piezīmes", E. Zirniša "Satikšanās svešumā", A. Šmita un V. Čikas "Sporta Latvija, u. c.

Taču visprāvāko popularitāti ieguvusi, pateicoties savam talantam, spējam un darbam karikatūru mākslas laukā. Gandrīz vai neapbrīnināms ir Harija Berga radīto karikatūru skaits, bet jubilārs aptuveni rēķina, ka tas krietni pāri 22.000 (!) šaržiem... Temu loks māksliniekam ir ļoti plašs.

Rikotas 3 izstādes, no kurām pēdējā notika 1991. g. Rīgas pili ar izstādītājiem 150 darbiem. Izstādei bija ievērojami panākumi un daudz apmeklētāju, atklāšanās piedaloties ap 200 viesiem.

Pļāpājot ar jubilāru un atceroties bijušo, uzzinām, ka Bergs jaunības laikā bijis skauts un visai pazīstams sportists-vieglatlēts. Piedalījies daudz sacensībās skrējšanā, dažādās distancēs un vēl šodien ir līdzpašnieks trimdas laika rekordam 4 reiz 100 m stafetes skrējienā. Pieminot sabiedrisko darbu - reiz ļoti sekmīgi rīkojis mūsu Preses Balli Sanfrancisko!

Taču pēdējos gados sabiedriskajā dzīvē jubilārs vissirsnīgāk līdzdarbojies savai nesen aizsaulē aizgājušai dzīves biedrei Reginai, kas bija Koncertapvienības sarīkojumu izcila vadītāja Ziemeļkalifornijā. Šai sakarā Harijs palīdzēja, radīja daudz reklāmu, rakstu un vēlāk presē pievienoja arī savus novērtējumus-kritikas par mākslinieku varējumiem.

"Puiku pēcpusdienu" pie Harija Berga sirsnīgi sākās un sirsnīgi beidzās - ar novēlējumiem labai veselībai jubilāram, jo nu jau klāt tie gadi, kad tas vissvarīgākais. Un, protams, draudzība, satikšanās. Lai vēl ilgi jubilārs iepriecina tautiešus ar saviem varējumiem karikatūru mākslā un sabiedriskajā darbā.

**Cik tie gadi ātri ripo,
Tā kā zaķi steigā lipo -
Bergam ieradusies viena
Speciāla goda diena:**

**Septiņdesmitpieci gadi!...
Sveic to paziņas un radi;
Un, kad painteresējas,
Daudz to nav, kam tādas spējas.**

**Zināms ir, ka Harijs zīmē,
Un pa reizei rimē, līmē;
Sabiedrisku darbu tiko -
Reiz pat Preses Balli rīko!...**

**Kad pie karikatūrām tas strādā -
Vērtēts ļoti augstā grādā;
Prāvus panākumus guvis -
Populārs un slavens kļuvis!**

**Propagandē, tautai raksta -
Ziedot mākslas labā baksta;
Naudu pārāk nebāzt ķešā -
Lai nav sarīkojumi mums bešā!**

**Bergs pat sportā daudz ko spējis,
Aktīvs bijis, ātri skrējis;
Spējīgāks par citiem bijis -
Bļembas, rakstus izpelnījis.**

**Taču šodien ātrās kājas
Kļuvušas ir visai vājas;
Jūtīgāks ir kļuvis rumpis -
Nav vairs kādreizējais pumpis...**

**Vispār - mazliet rāmāks kļuvis,
Dažu sirmu matu guvis;
Nav vairs kādreizējās švunkas -
Radušās ir ekstrā krunkas.**

**Viss tas savā ziņā nieki -
Vēl jau turpināsies prieki;
Ja tik veselība turas -
Vējš tad pildīs dzīves buras!**

**Jubilāram viss lai sokas -
Klapē sirds un netric rokas -
Lai vēl ilgi Harijs cilpo -
Iedzer šņabi, dzied un svilpo!**

Gunārs Grieze

ALEKSANDRAI CAKULS 90 GADI

Jubilāre dzimusi 1904. gada 29. maijā, Krievijā, turīgā daudz bērnu ģimenē, kurā bija jaunākā no 7 bērniem. Viņas 3 gadu vecumā tēvs iepirka saimniecību Latvijā, Sakstagala pagastā, un pārcēlās tur uz palikšanu. Ģimenē apstrādāja saimniecību, kur Aleksandrai netrūka darba, tā ieaugot lauku dzīves tikumā.

Pēc vietējās lauku skolas beigšanas, iestājas krievu ģimnazijā Rēzeknē. Pēc tās beigšanas, pavada vienu gadu Krievu universitātē Rīgā, tā 1924. gadā iegūst skolotājas tiesības. 1926. gadā apprecēja Jāni Cakulu no Rēzeknes, kur tad abi strādāja - viņa par skolotāju, bet vīrs kā pašvaldības ierēdnis. Ģimenē piedzima 2 bērni. Pirmais mira īsi pēc dzimšanas. Otrs - dēls Pāvils šodien Toronto ir pazīstams ārsts, psihiatrs, kurš apprecēja Lailu Tūteri, arī ārsti, röntgenoloģi.

1944. gadā visa ģimene devās bēgļu gaitās, nonākot Vācijā. Pēc kara beigām Aleksandra ar lielu pašai izdēvēto palīdzību daudzām nokļūt drošībā, pārvietojoties laikus no krievu zonas pāri Elbai uz angļu zonu. Daudziem toreiz nebija zināms, ka zonu robežas mainīsies sakarā ar Jaltas nolīgumu. Par to Aleksandru laikus informēja viņas radnieks, trīskārtējs doktors Domeniks Garancis. Pēc tam Cakulu ģimene dodas uz Angliju, no kurienes 1957. gadā izceļo uz Kanadu. Kopš 1967. g. Cakuli dzīvo Hamiltonā, kur jubilāres galvenā nodarbošanās bija rūpēšanās par mazbērniem. Ja šodien visi trīs mazbērni - ārsts Pēteris, fizioterapeite Katrīne un skolotājs Tomass - ir ne tikai labi izglītoti, bet arī labi audzināti, vecmāmiņas nopelni ir ļoti lieli. Kopš vīra Jāņa nāves Aleksandra dzīvo viena savā dzīvoklī, ko arī ļoti novērtē. Dēla, vedeklas un mazbērnu rūpes viņai nekad netrūkst. Viņu mīlestība pret labo māti un audzinātāju parādījās skaistā pateicības apliecinājumā, izjustos vārdos un dāvanās, īpaši no mazbērniem.

Mātes mīlestība nekad nebeidzas pret bērniem, un tā turpinās vēl bagātāk pret mazbērniem. Jubilāre savus pateicības vārdus īpaši izjusti vēltija saviem mazbērniem - esiet labi, esiet godīgi pret sevi un pret citiem; viss tas jums dzīvē bagātīgi atmaksāsies. Tāda ir Dieva noteiktā kārtība cilvēkam. Likās, ka jubilāre to teica ne tikvien saviem, bet visiem mazbērniem kā skolotāja, kas visu dzīvi rūpēdamies par jaunatnes audzināšanu bija ar universālu cilvēka domāšanu.

Kāds no apsveicējiem 90 gadu atceres svinībās dēla Pāvila mājā, Hamiltonā, viņai vēltija Zentas Mauriņas domu par cilvēkiem kā dzīves ģēnījumiem, kas vairs nedomā tikai par sevi vai tikai par savu tautu, bet domā par cilvēci. Lai vēl daudz laimīgu brīžu Aleksandrai nākamajos dzīves gados!

E. Upenieks

VEIKUMS ANTIGONIŠĀ, JAUNSKOTIJĀ

24. jūlijā, Antigonišā, Jaunskotijā notika īpašs festivals "Faces or our Community", kurāniecīgo latviešu saimīti (piecas ģimenes) aktīvi pārstāvēja Dr. Rolfs Šērs un Rita Baruša, abi stāstīdami par Latviju un latviešiem. Kultūras priekšmetu izstādē latvieši bija labi pārstāvēti un veiksmīgi sacentās ar citu tautību pārstāvjiem. Netrūka latviskas keramikas, audumu un adījumu. Tautas tērpu gan varēja parādīt tikai ar lēlītēm. Bija daudz un dažādu grāmatu, kurās apmeklētāji apbrīnoja, šķīstot to lappuses un iepazīstoties ar tajā publicēto tekstu un foto attēliem. Daudzus saistīja dažādās rotas. Uzmanību saistīja 4 Dr. R. Šēra Latvijas pastmarku klāsti - Pirmā Latvijas pastmarka uz vācu ģenerālštāba kartēm, Latvijas pastmarkas drukātas uz naudas zīmēm, Latvijas vēsture pastmarkās un tagadējās Latvijas pastmarkas kopš 1991. gada.

Te nu redzam, ka arī pavisam mazas latviešu vienības var parādīt savu aktivitāti vietējā sabiedrībā. Jāautā, vai ir līdzīgi veikumi citos mazākos latviešu centros, par kuriem mums ziņu trūkst. Dr. R. Šērs par savu veikumu ir saņēmis LNAK Atzinības rakstu. □

R. Š.

Vēlos iegūt jebkādas ziņas par savu radnieku **Aperānu Jāni**, Jāņa d., dzimušu 1899. g. 1. 1. Pirms kara dzīvojis Jēkabpils apriņķa Biržu pagastā. Laulībā ar Krēsliņu Annu it kā 2 dēli un meita. Viens no dēliem iespējams Vjetnamas kara dalībnieks. **Rakstīt - Anitai Liniņai, Jaungulbenes lauksaimniecības skolā, p./n. Jaungulbene, Gulbenes rajons, LV-4420, Latvija**

Piers Hellawell

REPORT ON JAUNGULBENE SUMMER
SCHOOL JULY 1994

The British Council involvement in this summer school was a substantial and certainly a significant contribution, enabling the Hilliard Ensemble and myself to participate in an exciting and historic event.

In the years leading up to liberation, Dace Aperane organized a series of such camps in Canada for North Americans of Latvian descent; in the early 90s it became possible to imagine, as never hitherto, this event transferring to Latvia itself, uniting young Latvian musicians with their peers from home and abroad. This gathering in rural Eastern Latvia was the euphoric culmination of two years of trans-Atlantic planning, and I suggest (see closing remarks) that the British involvement at this foundation stage can prove the basis for a durable cultural link.

The time-tabled daily programme was full and diverse, possibly too much so with hindsight - though this is definitely to err on the right side. There were string, wind, conducting, keyboard, persuasion and composition tutors, from whom each student apparently received individual daily attention.. There was also a guest speaker to address the entire student body each morning, on subjects both musicological and (for the Hilliard Ensemble) musicological/practical, i. e. in public workshops for vocal groups. In the afternoons the students joined forces in the orchestra and choir, and every evening saw a concert presentation. Outside this (apparently smooth-running) time-table, there was scope for numerous informal meetings to play tapes or instruments. Resources that we take for granted are a big problem for the planners: there was a single, hard-working hi-fi unit donated by Soros Foundation, and an appalling lack of adequate modern percussion instruments, though here I have instigated an appeal to Soros.

The tone of all such events is set by the leading participants and the location. The organizers, an inspiring matriarchal team bound by cultural common purpose, energy and the kind of love born of years of shared aspiration, could only have staged a happy event; their 150+ participants quickly became a family. The location was an unreal blend of fin-de-siecle rural idyll and Soviet boarding-school discomfort. Jaungulbene is a late 19th Century Schloss, the estate of a German landed-family until the end of German involvement in 1940. The woods and lake are a paradise that could be the setting for a Delius opera; goodness knows what poignant memories they hold for some elderly German. The Baronial presence is still marked by woodland monuments, mausoleum and a starkly beautiful church hidden amid the woods and fields.

Amid this pre-industrial dreamland the Soviets built a hideous collegiate building, now an agricultural school with plentiful classrooms, dining hall and gymnasium, and, some yards away, a Spartan accommodation block (I mean block) on the edge of a field. From 7 am to midnight enthusiastic practising filled the air, testifying to the student's diligence, though actual practice-rooms were in short supply. The dormitory building was thoroughly cleaned every day, though the communal washrooms (with one block of soap apiece) evoked childhood nightmares, and some pre-Roman plumbing honed one's communal spirit. Some loos had doors. A separate shower-building offered warm water showers in a dripping crepuscule of pipes and duckboards; it was like showering in the crypt of a cathedral.

Catering was by provision of school meals, the trays emerging relentlessly off a cheerful production-line. A well-stocked store offered reinforcements, as we learned rather too late. The nourishing set meals were a useful reminder for the pampered Westener how much we eat from habit when it's available: we survived well on single helpings of unfamiliar-looking but agreeable main dishes, and mysterious cheese-salads powerful enough to halt a runaway tractor.

I found that I quickly got into the swing (especially after we discovered and took over the friendly Janis Cafe, a hostelry beside the dust-road that winds between the magnificent feudal estate buildings of Jaungulbene; this became a regular retreat for the staff, getting to know each other and unwinding in a wonderfully warm community). It would be

sensible to alert all future UK participants to the realistic likely domestic level of accommodation etc, and to issue the standard shopping-list: tea-bags (loo-roll) toilette if poss/asortment of bath-plugs etc. The Hilliards had unstinting praise for their indefatigable handler, Solvita Sejane, whose sympathies as a musicologist combine with admin wizardry as a publisher. She stayed on had from their arrival right through to our disappearance through Customs on departure, and she was still smiling, despite being made to write out the 4 Hilliard names in all their declensions in Latvian.

My teaching had two components planned, a set of 3 long talks (historical retrospectives grouped according to harmony, rhythm and timbre) and tutorial encounters with student compositions. My 70 or so tape excerpts hit the students with a scattergun assortment of music from Messiaen, Cage and Webern through to Reich, Ligeti and younger composers. Many avant-garde landmarks will have been glimpsed by the students for the first time here. The class lectures went down very well, my convoluted concepts being tirelessly translated and even elaborated by Dace Aperane, who is the inspiration and spiritual heart of this entire Summer School; it is her vision.

In the tutorials I had aspired to get the students composing to assignments, drawn from study of specific scores; in practice we spent more time looking at their recent works, which was of course important for both parties, I think my more structured set-up was not fully realised a) because of lack of time in which they could write during the School and b) because, with a number of other composers involved, I was reluctant to force something on students who were, for the rest of the year, the pupils of colleagues who might also be there. I was not always sure of the command structure, or even of which were my two assigned students, when at least five were always at our sessions! One problem as regards time is the dual involvements of some students, who were sometimes absent for masterclasses and so on. Perhaps students should decide on their major study beforehand, then change if needs be. In any case, I was really amazed by the standard of these teenage composers - and often composer-performers, for some of them had formidable piano technique also. A typical assessment would be that a student showed a startlingly mature ability to sustain a texture, if sometimes without much dramatic tension, or with rather well-worn material.

Away from the classroom, I took part in a composer presentation by playing two works on tape. These were received with amazing adulation by the students, and I was asked to play both pieces again for the class. I was able to give out scores of various works, and on departure left them tapes of mine and others' pieces. The Hilliard Ensemble did me the honour of two live performances of my River And Shadow, one at the Summer School and one at a televised concert in Riga Cathedral. These also received a great ovation; I was asked to supply works for the Riga choir SACRUM and other outfits, which I shall do if at all possible in the future.

Dace Aperane and Piers Hellawell in the camp

šanā un izveidošanā... Taču DV CV uz savu roku izšķirās par mazās Latvijas kaŗavīru grupas atbalstīšanu un ignorēja un jo-Projām ignorē un apvaino isto kaŗavīru un varonīgo cīnītāju organizāciju, Latvijas NDV, ap kuŗu jau pulcējušies ap 4000 biedru.

Ar šo "Vai patiešām?" rakstu labi domātais sadarbības aizinājums tiek strupi un nelaiņi noraidīts. Tā vien liekas, ka ārzemju latviešu DV CV nopietni nodomājis diktēt un pārņemt Latvijas bijušo kaŗavīru organizācijas vadību... Gribētos jautāt - ar kādām tiesībām? Un kā tas varētu beigties, to, varbūt, vislabāk zinātu pastāstīt bijušie PBLA vadītāji, kas ar ne visai labiem panākumiem centās pārņemt Latvijas valsts vadību. Vai DV CV vēlas piedzīvot līdzīgu fiasko?

Sadarbības bremsēšanas vietā nopietnajai ārzemju kaŗavīru organizācijai vajadzētu visiem spēkiem censties atjaunot varonīgo latviešu cīnītāju goda pilno vietu dzimtenē, lai kopīgiem spēkiem dotos Latvijas atjaunošanas darbā un ciņā!

Leo Švarcs, Sietlā

☒☒☒☒☒☒☒☒☒☒

DAŽĀDAS PATEICĪBAS VĒSTULES

kuŗas saņēmusi DV Montrealas nodaļa.

Jums raksta Jūsu labvēlības un dāvanu saņēmēja no Latvijas - Lauma. Ja kaut ko neizdara laikā, grūti ir savu novēlošanos pārkāpt, bet nu vairs nevar nerakstīt, liels kauns. Paldies Jums par Jūsu brīnišķīgajām vēltēm man un manai mammiņai. Par drēbēm, par apaviem, kuŗus nēsājam ar pateicību. Paldies par sirds siltumu, par garīgo barību - dziesmu grāmatu un Jauno derību.. Paldies par iespēju palīdzēt krustmātei ar visu šo atsūtīto. Un arī no mazbērniņiem vēl paldies par bērnu drēbītēm. Līva un Toms ir un būs mūžīgi Jūsu parādnieki. Varbūt viņi kādreiz varēs tieši pateikt to, ko tagad uz papīra mēģinu izteikt es. Man tas lāga neiznāk, bet ticat man, ka ikdienas mēs pieminam Jūs ar lielu pateicību. Un es ļoti priecājos, ka tālajā Kanadā ir latviešu kundzes, kas ir apaļākas par parastiem standartiem. Paldies kundzes! Arī mums tās drēbes noder. Paldies man šobrīd it kā nezināmam cilvēkam. Jūs neesat žēlojušas pat itin jaunas drēbes, gan savas, gan bērnu.

Kā jums pateikties par to, nezinu. Aizsūtu Jums vismīļākos sveicienus ar ciruļa dziesmu, vasaras vēju, ievu smaržu. Lai Dievs dod visām Jums labu veselību, lai arī Jūsu bērni un mazbērni ir ar tik pat labām sirdīm, kā esat Jūs pret mums un mūsējiem, Jums galīgi svešiem cilvēkiem. Vēl sevišķs paldies par zālēm, kožļajamo gumija puisēniem. Dievs lai ir ar Jums! Paldies!

Lauma, Krimuldā

☒☒☒

Sirsniņš Jums visiem paldies par palīdzības pakām. Šajās dienās saņēmām 2 lielas pakas un 2 paciņas ar drēbēm un apaviem. Saņēmeji priecīgi un Jums sirsnīgi pateicas. Pusi mantu aizsūtīju uz vietējo vidusskolu un otru pusi izdalīja klostera māsiņas, kas šeit dzīvo. Viņas te sen ir un vairāk zina trūcīgos. Apaviem, ja varētu, ļoti lūdzam lielākus numurus. Dzīlā cieņā un pateībā Jūsu prāvests

P. Onskulis

☒☒☒

No visas sirds pateicamies Jums par sniegto palīdzību mūsu ģimenei. Lai Dievs dod Jums veselību, labklājību, daudz gaišu un saulainu dienu turpmākajā dzīvē. Miļš sveiciens no Rēzeknes. Jāzeps, Agnija, Gunta, Mārtiņš, Ivets, Laura un Jānis Vīgupi.

Ir labu vārdu daudz ikkatram,
Ar tiem var cildināt, var sveikt,
Mēs šodien gribam tādus atrast,
Kaš spēj par visu paldies teikt!

Z. Purvs

☒☒☒

Jūsu sūtījumu esmu saņēmusi, gan apavus, gan apģērbus, gan zāles. No šiem saiņiem apģērbus saņēma Kranbergu ģimene, kuŗas galva Leons ir draudzes perminderis. Ģimenē aug 4 dēli. Leons Kranbergs kopa ar saviem dēļiem aktīvi darbojas visās malkas sagatavošanas talkās. Nākamie apģērbus saņēma Rozišu ģimene ar 3 bērniem, arī Pekstiņi ar 4 bērniņiem. Inta Pekstiņa, māte, ir kristīgās biedrības "Madara" vadītāja. Tā kā prieka visiem bija diezgan daudz. Vieglos vasaras apavus arī izdalījām, bet rudens pataupisim tuvāk skolas sākumam. Sevišķi liels paldies Jums, vanagiem, par zālēm. Tās tika gan man pašai, gan māc. Beimanim un vēl citiem cilvēkiem. Mūsu aptiekai ir zāļu klāsts, taču tas arī pienācīgi maksā. Lielākajai daļai veco cilvēku tās ir grūti iegā-

dāties. Divaina sabiedrība ir izveidojusies. Katrs otrs nodarbojas ar sīku "biznisu", un, kuŗš to nespēj, tam klājas ļoti grūti. Šodien lasīju Jūrmalas avīzi un uzzināju, ka vienas nedēļas laikā izdarītas 4 pašnāvības. Briesmīgi! Un viss tikai tāpēc, ka viens pret otru izturamies ar mīlīgu vienaldzību, nezinām, kas kaimiņos dzīvo, kā tam klājas un vai šodien maize ir uz galda. Mazliet atkāpos, bet reizēm emocijas ņem virsroku...

Paldies Jums īpaši un Jūsu vanagiem un vanadzēm par Jūsu visu mīlestību, sirsnību, par to, ka Jūs domājat par mums. Zinu, ka lielākā daļa Jūs esat cilvēki jau gados un, varbūt, arī Jūsu rocība nav nemaz tik spoža, bet Jūs tomēr domājat par tiem, kam grūti. Tāpēc vien tas mūs aizkustina. Paldies! Miļš sveiciens Jums un Jūsu ģimenei, Jūsu

Mairita,

svētdienas skolas skolotāja

☒☒☒

Raksta Jums daudz bērnu māmiņa Sarmīte no Latvijas. Gribu pateikt Jums visiem, kas atsūtīja un savāca mums dāvanas, lielu paldies. Sūtījumu saņēmām tieši uz Vasaras svētkiem. Visas mantas mums ir labas un derīgas. Tā kā mūsu bērni ir vecumā no 2,5 līdz 18 gadiem, pavisam 9 bērni, noder mums visas drēbes un apavi. Vēlreiz Jums par visu paldies un ceram, ka arī turpmāk mūs neaizmirsīsiet.

Mūsu ģimenei patreiz ir viena liela problēma, kuŗu nevaram šeit atrisināt. Mēs esam lieli parādnieki par dzīvokli, kuŗā ir 4 istabas, un par vienu mēnesi mums īres maksa ir 80 latu. Mūsu ienākumi mēnesī ir tikai 100 latu. Kā lai samaksājam par dzīvokli? Parāds ir jau sakrājies 800 latu. Ja nespēsīm samaksāt, valdība var izlikt mūs uz ielas. Varbūt, ka Jūs varētu mums palīdzēt? Vismaz mazliet, lai varētu samaksāt dzīvokli. Gaidīsim no Jums kādas ziņas. Varbūt kāds no Jums vai Jūsu draugiem brauks uz Latviju. Lūzdu iedodāt mūsu adresi. Lai atbrauc un apskatās, apciemo mūs. Redzēs, kā Latvijā dzīvo daudz bērnu ģimene.

Sarmīte

☒☒☒

Mīļais Jāņa draugs un mans glābējs! Esmu no Jums saņēmusi pēdējā laikā 2 vēstules un arī 2 acu zāļu sūtījumus. Paldies Jums un citiem, kas palīdzēja. Lai Dievs Jums un pārējiem atmaksā to, ko es nespēju..

Pastāstīšu vispirms par mūsu briesmīgajiem laika apstākļiem. Pie mums ir tāds karstums un sausums, kāds bijis tikai pirms 128 gadiem. Pēdējais lietus nolija Līgo vakarā. Dienas ir karstas - ēnā 33 Celsija grādi, bet saulē sakāpj pat līdz 50! Būs sadeguši kartupeļi un citas saknes. Mums Smiltēnē ir dārziņš, un virs ar ratiņiem no ezera ved ūdeni, lai vismaz aplietu gurķišus un sikās saknītes. Pirms 3 dienām atbraucu no Rīgas slimīcas, kur ārstējos pēc Jūsu klātpieliktās pamācības. Šodien ir ceturtdā diena un liekas, ka iekaisums ir mazinājies. Gribu pilināt vismaz 5 dienas, tikai baidos, ka zāles nav stipras un nekaitē redzei, kas vēl nav dzidra. Ir miglains skats. Lasīt es vēl nevaru un arī nelasu, un tālumā diezko neredzu, bet var jau pie visa kā pierast. Patreiz ar visu ārstēšanos un braukšanu pie ārstiem ir vispār grūti apstākļi. Vienīgā cerība uz acu uzlabošanu man ir Jūsu atsūtītās zāles un ceru, ka atkal pienāks diena, kad atgūšu agrāko spožumu. Žēl tikai, ka visa vasara pagāja bezdarbībā un arī tagad, kad vajadzētu iet mežā lasīt ogas, to nevaru. Vēlreiz Jums sirsnīgs paldies par Jūsu pūlēm un rūpēm par mums. Vairāk neko nevaru atliedzināt, kā lūgt Dieva žēlastību, lai Jums visiem turas laba veselība. Vēl lūzdu arī Dieviņū, lai nesadedzina Latviju, lai dod lietīņu!

Pensionāre Vidzemē

☒☒☒

... Tos 3 lielos saiņus ar pārsienāmo materiālu operācijas zāle ķeršus izķēra, pat aizmirstot pateikt paldies. Zālītes, kas bija adresētas uz manu māju, dalīgi atdevu slimniekiem, kas smok manā dežūras laikā... Mūsu slimnīcu apmeklēja In-nusa kungs, kuŗš gribēja redzēt, kādā kārtībā ir stomatoloģijas iekārta, ko saņēmām ar Montrealas DV gādību.

... Cenšos savās kolēģās uzpūst cerību liesmu, bet cilvēkiem šodien ir ļoti sakropļotas dvēseles. Ja bērniņiem nav pat normāli ko paēst, kur lai ņem tos stipros goda vīrus? Cerības tikai uz nākošo Saeimu, bet tas tik tālu...

Beigās kautrs lūgums. Ja uz Latvijas pusi nāk kādi zāļu sūtījumi, atļaujtos izteikt lūgumu par "Insulinu" - parasto, kuŗam darbības laiks no 5-6 stundām. Tas mēdz būt ar dažādiem nosaukumiem - Aktropid, Gumulin u. c. Varētu būt kādi 50 flakonīni. Tas galīgi nepieciešams mūsu slimajam goda vīram galdniekam Aivaram Rodertam, kas 51 g. vecs.

Jūsu dakterīte

LLatviešu
Nacionālā
Apvienība
Kanadā**N**Latvian
National
Federation in
Canada**A**Fédération
nationale
lettonne au
Canada**K**4 Credit Union Drive,
Toronto, Ont. M4A 2N8
Tel: (416) 755-2353
Fax: (416) 755-1244

LNAK valde lūdz Jūs piedalīties
LNAK VALDES RĪKOTAJOS
NĀKOTNES SEMINĀROS

Sestdien 1994.gada 24. septembrī
 Svētdien 1994. gada 25. septembrī
 no plkst. 9:00 līdz plkst. 17:30
 (reģistrācija sestdien plkst. 8:00)

Kanadas Latviešu Centrā Toronto
 4 Credit Union Drive

**Paredzēti runātāji un apspriedes par latviešu
 sabiedrības pastāvēšanu Kanadā**

Iztirzāsim:

organizāciju financēšanu (vadīs I. Martin)
 latvisko izglītību Kanadā (vadīs I. Salnāja)
 latviešu kultūru Kanadā (vadīs M. Štauers)
 Kanadas latviešu vecākās paaudzes aprūpi (vadīs E. Zariņa)

Dalības maksa:

\$25.00 dienā (ieskaitot pusdienas, kafiju un uzkodas).

*

Tuvāka informācija tiks izsludināta septembra sākumā vai
 būs saņemama LNAK birojā zvanot (416) 755-2353, faks (416) 755-1244

*

**Semināri domāti sabiedrības vadītājiem un ikvienam,
 kam rūp latviešu tautas nākotne Kanadā.**

*

LNAK NĀKOTNES SEMINĀRS

Viens no nopietnākiem jeb kuŗas sabiedrības pastāvēšanas pamatiem ir līdzekļi, to sagāde. Šobrīd latviešu sabiedrībai līdzekļi vajadzīgi daudz vairāk kā agrāk, jo mums tie nepieciešami arī palīdzības darbam Latvijā. Mūsu sabiedrības locekļu liela daļa arvien ir bijusi atsaucīga līdzekļu devēja visādos veidos, gan ziedojumos, gan mantojuma novēlējumos, gan aizdevumos un citos veidos. Esam itin bieži saņēmuši dažādus valdības atbalstus. Pēdējos gados tie ekonomisku apsvērumu dēļ ievērojami samazinājušies. Tomēr LNAK izdevies iegūt ievērojamu federālās valdības atbalstu **Nākotnes semināra** sarīkošanai. Tajā valsts pārstāvji dos ieskatu, kā iegūt līdzekļus no dažādiem avotiem sabiedrisko pasākumu veicināšanai. Izmantojot šo iespēju, notiks arī pārējo - izglītības, kultūras un vecākās paaudzes aprūpes vajadzību izvērtēšana. Viens no valsts iestāžu noteikumiem šī semināra sarīkošanā ir, ka vēlams piedalīšanās no iespējami vairāk latviešu centriem visā zemē. Tādēļ vairāk kā svarīgi, lai seminārā būtu pārstāvēti sabiedriskie darbinieki un ieinteresētās personas no Kanadas viena krasta līdz otram. Rīkotāji tajā gaida visus LNAK padomes locekļus, dažādo latviešu organizāciju un pasākumu pārstāvjus no visiem latviešu centriem un ikvienu,

kam rūp latviešu sabiedrības nākotne Kanadā. Gaida vismaz ap 100 dalībnieku.

Nav šaubu, ka katra pasākuma veidotāji vēlas uzzināt iespējamus jaunus līdzekļu iegūšanas avotus un apgūt zināšanas, kā pie tiem tikt. Šī tad nu ir tā retā reize, kad valsts mums palīdzēs visu to apgūt un kad pie reizes varēsim izsijāt mūsu darbošanās nepieciešamākas nākotnes vajadzības.

Rīcības komiteja Edvīna Kalviņa vadībā ir sastādījusi plašu divu dienu programmu, kuŗā būs gan kolekcijas, gan pārrunas atsevišķajās tematikās, kā to norāda iepriekšējais paziņojums. Katrā grupējumā būs savi referenti un pārrunas.

Tā, piemēram, kultūras laukā būs atsevišķi referāti par rakstniecības, tēlotājas mākslas, teātra, mūzikas un vispārējām kultūras nākotnes vajadzībām. Par pārējām nozarēm plašāka informācija būs pieejama vistuvākā laikā. To publicēs laikrakstos un tā būs pieejama LNAK birojā 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont., M4A 2N8, ☎416-755-2353, fax 416-755-1244. Reģistrācijas maksa \$ 25.- par dienu. Reģistrējaties jau tagad, lai nodrošinātu sev vietu šajā svarīgajā notikumā! Tāliniem reģistrantiem pieejama daļēja izdevumu kompensācija, par ko iepriekš jāvienojas ar rīcības komiteju. No dalībniekiem sagaida aktīvu domu un ideju izmaiņu.

Redakcija

Aizsaules ceļos devusies mūsu mīļā māte un
vecmāmiņa

ELFRĪDA LASDIN,

Dzimusi 1905. gada 29. jūnijā, Rīgā
Mirusi 1994. gada 11. augustā, Burlingtonā
Apbedīta 1994. gada 15. augustā, Montrealā

Viņu piemin
meitas Betija, Irēne un
dēls Raimonds,
mazbērni un
viņu ģimenes

Aizsaules ceļiniekam pievienojusies mūsu

Godā biedre,
biedrības dibinātāja

ELFRĪDA LAZDIŅA

Dzimusi 1905. gada 29. jūnijā, Rīgā
Mirusi 1994. gada 11. augustā, Burlingtonā
Apbedīta 1994. gada 15. augustā, Montrealā

Viņu pateicībā piemin

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA
MLB ZIŅOTĀJA REDAKCIJA

Dieva mierā devies mans vīrs

MYRON HOMYK

Dzimis 1922. gada 11. oktobrī, Ukrainā
Miris 1994. gada 15. jūlijā, Montrealā

Viņu piemin

sieva Helena Gurianova-Homyk un
draugi

Aizsaulē devies leģionārs un
Dzelzskrusta kavalieris

JĀNIS MIGLONS

Dzimis 1911. gada 12. februārī, Patkulē,
Madonas rajonā, Latvijā
Miris 1994. gada 28. jūnijā, Lasallē,
Kanadā

Mūzīgā piemiņā paturēs

sieva Elvira,
dēls Māris,
dēls Dzintars ar sievu Gerrilyn un
mazbērni Dzintra un Guntars,
Meita Anna ar vīru Kārli un
mazbērni Jānītis un Andra

Laiņi lūdzam piederīgos ziņas mirušo nekroloģiem un
miršanas paziņojumiem iesniegt pēc iespējas laikus, lai tie
varētu parādīties izdevuma slejās bez sevišķas novēlošanās.

Redakcija

PATEICĪBA

Mācītājam Gunāram Hūnam par skaisto

JĀŅA MIGLONA

izvadīšanu pēdējā gaitā. Pateicība DV
Montrealas nodaļas pārstāvim Jānim Norvelam
par sirsnīgo runu un Montrealas Latviešu
Pensionāru Apvienības priekšniekam Valdemāram
Paeglem par mīļiem vārdiem.

Ģimene

PATEICĪBA

Mācītājam Gunāram Hūnam par mūsu mātes
un vecmāmiņas

ELFRĪDAS LASDIN

urnas izvadīšanu Mount Royal kapu kalniņā un
Montrealas Latviešu Biedrības priekšniekam
Mārtiņam Štauveram un DV Montrealas nodaļas
pārstāvim Jānim Vereneram par sirsnīgiem atvadu
vārdiem atvadu svētbrīdī, kā arī visiem seno dienu
draugiem un paziņām, it sevišķi tiem, kas ziedu
vietā bija atvēlējuši savu ziedojumu DV Montrealas
nodaļai.

Ģimene

TO MY BELOVED MOTHER

ELFRĪDA LASDIN

Words can never express how deeply you will
be missed, only that your passing will leave a large
void in my life. Summer is gone. But this much
needs to be said: -

A splendid mother - a true and loyal friend - a
dear companion; who will be remembered as such
always.

"So now it's time for a peaceful sleep. A snug
harbour after stormy seas. Ease, after early years of
strife. Death, after a long full life is the great
release."

Therefore, my best to you as always. So I'll say
so long, but not goodbye!

Ray Lasdin

VĒLĒŠANAS KVEBEKĀ

12. jūnijā notiks Kvebekas parlamenta vēlēšanas,
kas izraisījušas plašu interesi visā Kanadā un arī ASV.

Kopš ziņojuma iepriekšējā MLB Ziņotāja numurā,
kandidātu un vēlētāju sarakstus noslēdzot atklājies seko-
jošais:

Vēlēšanās kandidē 683 kandidāti, lielākais skaits
vēlēšanu vēsturē, no kuriem 139 ir sievietes (20,4 % vai
katra piektā). To caurmēra vecums ir 44 gadi.

6 reģistrētas politiskās vienības zaudējušas reģi-
strācijas tiesības likuma priekšā, jo nav nominējušas vis-
maz 10 kandidātus. Līdz ar to viņu kandidātiem vēlēša-
nās jāpiedalās kā neatkarīgiem, kādu ir 68. Likumīgas
skaitās 16 politiskās partijas un apvienības.

Paredz, ka šoreiz uzvarēs Pekistu partija, kas at-
klāti vēlēšanu kampaņā sludina valdības maiņas nepie-
ciešamību un Kvebekas suverēnitāti. Patreizējai liberāļu
valdībai izredzes pamazām tomēr augušas, pieaugot vē-
lētāju atsaucībai dažādajās izziņās, kādas parādās ik ne-

dēju un dažkārt vairākas vienā dienā. Vēl arvien ir prāvs nepārliecināto vēlētāju skaits, apmēram, 20 %, kurus it kā nav spējusi pārliecināt pekistu un liberāļu partiju vadītāju Parizo un Džonsona pusotru stundu garā debāte televīzijā 29. augustā. Ap 45 % vēlas suverēnitāti, kamēr 55 % vēlas palikt Kanadā. Franču izcelsmes iedzīvotāju vairākums ir par pekistiem; angļu un citu tautību - par liberāļiem. Montreala līdz šim bijusi liberāļu cietoksnis.

Daudzi domā, ka šis ir ļoti svarīgas vēlēšanas, ka tās izšķiršot Kanadas, kādu mēs to pazīstam šobrīd, nākotni. Pekisti gan uzsver, ka to panāksot referends, kādu tie sola gadu pēc ievēlēšanas valdībā.

Interesanti atzīmēt, ka vēlēšanu komisija ir uzklusējusi minoritāšu pārstāvju aizrādījumus un tagad oficiāli piesūta etniskās preses redakcijām visu publicitāti abās - franču un angļu valodās. Tā pienāk regulāri pa speciālo pastu. Līdzekļi netiek sevišķi taupīti.

Izmantojiet savas demokrātiskās tiesības un piedalieties vēlēšanās 12. septembrī! □

□□□□□□□□□□□□□□□□

KĀ CENTRS PULSĒ?

24. augustā Centra valdes sēdē priekšnieks J. Tērauds ziņoja, ka Centra 11 gadu pastāvēšanas sarīkojums pārcelts no 10. uz 17. septembri. Tas sāksies plkst. 18:00. Ieejas maksa būs \$ 20.00 no personas. Datuma maiņas iemesls tāpēc, ka kādai citai Montrealas latviešu organizācijai ir sarīkojums ārpus Montrealas.

L. Bisenieks kasē iemaksāja \$ 112.- no bridža kluba par telpu lietošanu.

J. Tērauds tikko atgriezies no Latvijas. Viņš sniedza interesantu pārskatu par tagadējo politisko un saimniecisko dzīvi Latvijā. Ir grūti sastādīt valdību daudzo politisko partiju dēļ, jo ievēlētiem Saeimas deputātiem nesot vienprātības. Vajadzību zemes aizsardzībai esot daudz, bet līdzekļu Latvijas valdībai - maz. Plaša bija viņa informācija par zemes sargu vajadzībām. Lai palīdzētu, Montrealas latviešu sabiedriskā centra valde no sava Pārdzīvošanas (Survival) fonda piešķīra atbalstu, lai 100 zemes sargiem varētu izgatavot ūdens drošus lietus mēteljus. Valde iegādāsies audumu un ar nākošo sūtījumu nosūtīs uz Latviju. Šī palīdzība nav liela, bet patreizējos apstākļos ļoti vērtīga.

Valde izteica pateicību L. Biseniekam un J. Verneram par labo puķu un mauriņa kopšanu ēkas priekšpusē.

Nākošā valdes sēde notiks 14. septembrī, plkst. 19:30, Centrā. Visas Centra valdes sēdes ir atklātas un tajās var piedalīties visi, kam tas interesē.

L. Kalniņš

□□□□□□□□□□

NĀKAMAIS SAIŅU SŪTĪJUMS

Saiņus nākamajam palīdzības sūtījumam uz Latviju pieņems sekojošās dienās un laikos:

13. septembrī saiņus pieņems no plkst. 14 - 17

14. septembrī saiņus pieņems no plkst. 14 - 17

15. septembrī saiņus pieņems no plkst. 16 - 19

Saiņus pieņems Centra kamīna zālē. Kam būs interese, varēs iegādāties apavus sev vai sūtīšanai uz Latviju. Paredzēti arī ziemas apavi, sākot ar \$ 7.- līdz \$ 12.- pāri. Saiņus nepieņems pirms paredzētā laika, tas ir, plkst. 14 vai 16. Tiem, kas saiņus nav pieteikuši, ieteicams nākt tikai pēdējā dienā. Arī tad pārsūtīšana nav ar šo tvertni garantēta.

DV Montrealas nodaļas valde

□□□□□□□□□□

Atbalstiet Montrealas Latviešu Biedrības darbu!
Teiksim paldies par katru atbalsta veidu.

PAZIŅOJUMS

visiem saiņu sūtītājiem

Palīdzības saiņu nosūtītāja Montrealā - DV Montrealas nodaļas valde tiko saņēma no Kanadas Latvieši Latvijas Latviešiem (KL LL) humānās palīdzības akcijas vadītāja māc. Arveda Celma, Toronto, ziņu, ka, lai sekmīgi turpinātu šo, jau gadus 3 pasākto palīdzības akciju jāpaceļ saiņu piegādes mājās un katras saiņa kubikpēdas maksa par vienu dolāru, vai kopā par \$ 2.-. Tas būtībā nozīmē, ka piegādes maksa pacelta uz \$ 10.-, bet kubikpēdas - uz \$ 7.-.

Iemesls cenu pacelšanai ir telpu īres pacēlums. Terminā abām noliktavām (Rīgā un Toronto) izbeidzas 1994. gada beigās un īres maksas jānokārto jau 3 mēnešus iepriekš, lai garantētu telpu īri pēc tam. Noliktavu maiņa nav vēlama dažādu apsvērumu dēļ, galvenokārt, apsardzības. Citā vietā tā varētu būt šaubīga, un tā varētu atgādīties zādzības un saiņu zušana, kāda līdz šim ir bijusi ļoti reta. Lai gan DV Montrealas nodaļa nevar dot nekādu garantiju par itin visu saiņu saņemšanu, tā tomēr jūtas daļēji atbildīga par saiņu piegādi adresātiem.

Lai saiņu nosūtītāji jau laikus zinātu ko un kā darīt, mūsu pienākums ir Jums visiem par to ziņot savlaicīgi.

Turklāt KL LL vadītājs norāda, ka lai šo palīdzības akciju varētu nodrošināt nākotnē, ir jāsavāc \$ 15.000.- noliktavu īres atjaunošanai 1995. gadam. Pretējā gadījumā viss līdz šim pasāktais būs jāpārtrauc un akcija jāizbeidz.

DV Montrealas nodaļas valde

□□□□□□□□□□

ĻOTI SEKMĪGA IZRĀDE

Pavisam reti mums ir iespēja skatīt vietējo teātri, kurā galveno lomu spēlē kāds no mūsu teātriniekkiem. Šo vasaru tāda iespēja bija, t. s., telts teātri, kurā izrādīja D. L. Coburn'a "The Gin Game", kas Montrealā iestudēta tikai vienu reizi pirms daudz gadiem. Lugā darbojās 2 personas, vientūļi pensionāri, kas abi dažādu iemeslu dēļ nonākuši tajā pašā veco ļaužu mājā. Abu iepazīšanās un attieksmju veidošana vijas ap kāršu spēli, kurā parādas viņu raksturu īpatnības. Atklājam, ka katra paaudze rada pati savas problēmas un ka cilvēks ik paaudzē kļūdas un cieš neveiksmes. Lugas autors savā darbā ievījis gan humoristiskas, gan drāmatiskas situācijas, kurās abi aktieri - Babs Gadbois'a un Roberts Verniks (mūsu pašu Gunārs Vērenieks) risina atjautīgi, ar pārdzīvojumu un sevišķu tēlošanas veiksmi, ko apguvuši "Lakeshore Players" angļu amatieru teātri. Abi un režisors Sams LeMarquand's tajā darbojušies vairāk kā 20 gadu. Turklāt visi viņi savos mūžos jau agros pensionāru gados - Gadboisa 71, Vērenieks 68, bet Le Marquand's - 67, kādēļ arī piemēroti iederas savās situācijās.

Abi aktieri savām lomām tik piemēroti, ka spēle dabīgāka par dabīgu, saista skatītāju uzmanību, liek tiem izsmieties komiskajās situācijās un dod pārdzīvojumu drāmatiskajās. Tā nu skatītājs kļūst par aktīvu lugas izrādes dalībnieku, kas ir ievērojams panākums. Ka tas tā, liecināja izpārdotās vietas telti un daudzie aplausi.

Izrādi noskatījušies vairāki mūsu teātra mākslas draugi un vairāk kā gandarīti, ka varējuši iegādāties ieejas kartes. Jācer, ka luga piedzīvos vēl citu izrādes sēriju, jo, nav šaubu, ka pēc labām recenzijām vietējā presē būs vēl daudzi citi, kas to vēlētos skatīt. Ķecerīga doma - vai to varētu izrādīt arī mūsu centrā?

Jāsaka sirsnīgs paldies abiem aktieriem, režisoram un teātra sabiedrībai, kas bija sagatavojuši šo vasaras prieku. Jāpiezīmē, ka šāda veida teātra iestudējumi gūst arvien lielāku piekrišanu.

M. Štauers

PENSIONĀRU KĀRTĒJĀ SANĀKSMĒ

Mūsu pensionāru saime augustā pulcējās tikai vienu reizi - 18. datumā, kad rīta pusē tie noskatījās video lentas, kuŗas sagādājis V. Paegle, bet pēcpusdienā pulcējās savā kārtējā dzimšanas dienu atceru sanāksmē. To, kā parasts, atklāja priekšnieks V. Paegle, pieminēdams aizsaulē aizgājušo apvienības biedru Myron Homyk un kādreizējo mūsu mazās sabiedrības dibinātāju un veidotāju Elfrīdu Lazdiņu, kas mirusi Burlingtonā, bet kapu kalniņa guldīta blakus vīram Montrealā. Svētbrīdi vadīja Jūlijs Metums. Viņam šoreiz bija pavisam daudz pienākumu - bija jāizdala arī dzimšanas dienu apsveikumu kartes, skaitā 9, un jālasa humoreska par Akīti un sētas lāpītāju. Par pensionāriem nopietnāku apceri lasīja V. Paegle, kamēr E. Reveliņš vadīja kopējo dziesmu dziedāšanu akordeona pavadībā.

Plašāk par saviem piedzīvojumiem Latvijā stāstīja Konstantīns Čaks, DV Montrealas nodaļas kasieris, kas apciemojuma laikā ceļošanas priekus apvienojis ar oficiāliem uzdevumiem (Skatiet viņa rakstu iepriekšējās šī numura slejās "Notikumi Latvijā" nodaļā! -red.)

Ap 70 dalībnieku vidū bija austrālietis Jānis Šneiders no Sidnejas, Anita Vasiļevska no Latvijas un Vija Opolniece, Opolnieku pāra meita, no Floridas.

Ziņojumos priekšnieks V. Paegle aizrādīja, ka nākamā dzimšanas dienu svinēšana notiks 22. septembrī. Izkārtota viesošanās Tērvetē kopā ar Otavas Senioru klubu. Tā notiks 10. septembrī, kā jau iepriekš ziņots. Būs siltas pusdienas, bet cepumi un citi saldumi jāņem līdz groziņu veidā.

Azaidā bija sviestmaizes un vairākas tortes.

Visi jutās labi. Valodas bija grūti aplusināmas pat priekšnesumu un ziņojumu laikā. Dažāda veida aizrādījumi maz ko līdzēja. Varbūt derētu šo trokšņaino runāšanu uzņemt video un pārraidīt kādā no nākamajām sanāksmēm. Tad varētu spriest, ko par to saka paši neapņēmie runātāji.

M. Štauers

*****

Montrealas Latviešu Sabiedriskais Centrs

riko

sestdien, 17. septembrī, plkst. 18:00,
Centrā, 3955 Provosta ielā, Lašīnā,

CENTRA GADA SVĒTKUS

IEEJA: \$ 20.00

Priekšnesumi -

izpildīs Latvijas kabērē dziedātāja

Patricia

Būs L. Bisenieka gatavotā karstā un aukstā bufete. Kafija un saldumi.

Dzīvā RAMEIKAS deju mūzika.

Galdiņi rezervējami, zvanot

J. Bilinskim, ☎630-0310, vai

J. Verneram, ☎671-5808.

Visi mīļi gaidīti!

M. L. S. C.

Šo MLB Ziņotāja numuru maz varam izdalīt lasītājiem Montrealā uz rokas, jo pirmajā septembra nedēļas nogalē mūsu sabiedrībā nenotiek neviens sarīkojums. Tādēļ nododam to Kanadas pastā jau 2. septembrī. Pēdējā laikā atkal bijuši vairāki gadījumi, kad MLB Ziņotāja sūtījums nav aizsniedzis lasītāju. Lūdzam ziņot par tā nesaņemšanu. Redakcija

AMBER

GLOBUS

Latviešu uzņēmums ar profesionālu pieredzi

PAKALPOJUMI

BALTIJAS VALSTĪS

Birojs Montrealā: 1625 Duff Court, # 412
Lachine, P. Q. H8S 1E5
☎ (514) 637-9495

SAIŅI AR GAISA SATIKSMI

◆ katru nedēļu; sasniedz Rīgu 5 dienās

SŪTĪJUMI AR KUĢI

◆ katru otro nedēļu,

◆ visi sūtījumi garantēti un apdrošināti,

◆ pieņem saiņus Jūsu mājās.

SŪTĀM SAGATAVOTUS PĀRTIKAS SAIŅUS

◆ pieprasiet mūsu cenrādi.

GARANTĒTA UN APDROŠINĀTA DOLĀRU PIEGĀDE LATVIJĀ

◆ naudas pārvedumi Kanadas un ASV dolāros.

RŪPĒJATIES PAR NAUDAS SAŅĒMĒJA DROŠĪBU!

◆ nevienam netiek izpausts naudas saņēmēja vārds,

◆ nevienam netiek izpausta sūtītā naudas summa

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

riko

svētdien, 25. septembrī, plkst. 10:00,
Latviešu centrā, 3995 Provosta ielā,
Lašīnā,

**PANKŪKU
BROKASTIS**

Maksa - \$ 7.00

- \$ 2.00 bērniem līdz 12 gadiem

Plkst. 11:00 Skaņu lenšu mūzika

Ja vēlaties, varat rezervēt galdiņus, zvanot
☎ 697-6624 vai 457-9832

Apmeklējiet kuplā skaitā un aiciniet līdz savus draugus un paziņas! Pavadiet patīkamas stundas savstarpējās sarunās pie brokastu galda!

Sirsniņi aicina,

MLB valde

Lūdzam MLB Ziņotāja lasītājus, kas to vēl nebūtu izdarījuši, nokārtot abonementa maksājumus par 1994. gadu. Apsveriet samaksu arī par 1995. gadu! Gaidām!

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS ZINĀS:

TURPMĀKIE SARĪKOJUMI

25. septembrī, plkst. 10:00, Latviešu centrā, Pan-kūku brokastis. Skatiet īpašu sludinājumu iepriekšējā lappusē!

5. novembrī, plkst. 10:00, Latviešu centrā, gadskārtējais MLB MĀJAS CEPUMU, GARDUMU UN DAŽĀDU PRIEKŠMETU TIRDZIŅŠ.

TIRDZIŅAM

esam aizrunājuši, kā iepriekšējo gadu, visu Latviešu centru, lai šajā sarīkojumā ērti varētu justies itin visi tā apmeklētāji. Tā kā tas ir viens no nedaudzajiem, kas biedrībai dod līdzekļus (arī no kanadiešu sabiedrības) tās darbības mērķu īstenošanai, darbā jāaicina **talciniekus un lavējus - Jūs!**

Tirdziņam vajadzīgi mājas cepumi, tortes, kūkas, ievārijumi, skābēti gurķi, skābēti kāposti, rudzu maize, pīrāgi, medus, augļi, piparkūkas un citi gardumi, kādus mūsu čaklās namā mātes un tēvi var sagādāt un ziedot, kā arī rokdarbi, kokgriezumi, lietiskās mākslas priekšmeti, apsveikumu kartiņas, rotas, grāmatas utt, par kuņu tirgošanu jāmaksā komisija. Citiem vārdiem, itin viss, ko šādā tirdziņā var pārdot un kas, it sevišķi, varētu saistīt mūsu viesu, kanadiešu uzmanību un kas varētu nodertēt Ziemsvētku dāvanām.

Laipni lūdzam visus līdzšinējos un, it īpaši, jaunus **labvēļus** šī gada tirdziņa **talciniekos!**

Tirdziņa laikā darbosies arī **ēdnīca**, kurā varēs iegādāties padzērienu, maizītes, kūkas un **siltas pusdienas**.

Gatavojaties šim vispārējam sarīkojumam, ar kuņu savā veidā reprezentējamies mūsu vietējā sabiedrībā Lašīnā un aiciniet līdz savus **kanadiešu draugus** un paziņas.

Pieteikšanās un plašāka informācija:

Elga Čops	- tālr. 684-2522
Gīta Lukstiņa	- tālr. 685-2218
Marga Lūse	- tālr. 488-7615
Velta Ozola	- tālr. 626-3501
Anīta Poriete-Bedard	- tālr. 697-6624
Ilgā Štauvere	- tālr. 457-9832
Dagmāra Ziediņa	- tālr. 694-2817

Laipni lūdzam visus MLB biedrus nokārtot biedru maksu, kas ir \$ 10.-, par 1994./5. darbības gadu! Gaidām biedrībā jaunus biedrus. Iestāšanās maksa ir \$ 5.-.

LNAK dalībnieki, kas ir MLB biedri, var kārtot savus LNAK maksājumus caur MLB. Šādā kārtā LNAK dalības maksa ir tikai \$ 10.-, kamēr individuāli maksājot tieši LNAK, tā ir \$ 20.-. LNAK mūža biedra maksa ir \$ 250.-, sudraba mūža biedra - \$ 500.-, bet zelta mūža biedra - \$ 1,000.-.

Ar pateicību pieņemam ziedojumus MLB Ziņotāja izdošanas un MLB darba veicināšanai.

Un biedrībai ir vajadzīgs darba spēks. Ikviens, kas varētu izpalīdzēt, laipni lūgti pieteikties pie MLB priekšnieka M. Štauvera, ☎ 457-9832

Visi maksājumi sūtāmi MLB kasierai A. Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Que., Canada H9R 2X5, ☎ 514-697-6624. Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

ZIEDOJUMI MLB ZIŅOTĀJAM

1993./4. darbības gada beigās: Norietis, Artūrs, Jamaica Plain, MA, ASV, \$ 9.25, Sņikēris, Ilze, \$ 10.00, Vīkmanis, Merija \$ 15.00, Grigors R, Vilovdēla, Ontario, \$ 7.50, Rupners, Egons, Otavā, Ontario, \$ 12.50, Trusis, Imants \$ 5.00, Melnbārdis, Dz., Rexdale, Ontario, \$ 5.00, Šķidra, Viesturs, Otavā, Ontario, \$ 7.50, Vilks, M. Vilovdēla, Ontario, \$ 50.00, Avens, Velta, Hamiltonā,

Ontario, \$ 25.00, Hūns, Viesturs \$ 27.50, Balulis, E. \$ 7.50, Jēkabsons, Egons, Dunrobin, Ontario, \$ 7.50, Hūns, Ausma \$ 100.00, Ozols, Velta \$ 20.00, Knochs, Dz., Austrālijā, \$ 8.37, Švarcs, Betija, Austrālijā, \$ 21.56, Meisters, Andris un Livija, Vinipegā, Manitobā, \$ 40.00, Jurevics, Egons, Vinipegā, \$ 25.00, Logisn, Bruno, Toronto, Ontario, \$ 20.00, Ļavs, Jānis \$ 2.50, Dudara, L. \$ 7.50, Waldheims, B. \$ 37.50, Arājs, Zīgurds, Colton, NY, ASV, \$ 20.00, Počs, O. Ilinojā, ASV, \$ 7.50, Koppels L, Gloucester, Ontario, \$ 5.00, Ulmanis Vilma \$ 2.90, Homyk Helena \$ 15.00, Montrealas latviešu pensionāru apvienība \$ 50.00.

Kopā no 30 atbalstītājiem \$ 552.48; 1993./4. darb. g. pasvisam kopā no 222 lasītājiem \$ 3499.45.

Spiestuvas vajadzībām: Sņikēre, Ilze \$ 10.50, Homyk Helēna \$ 15.00, Metums, Jūlijs, \$ 17.50.

No 3 lasītājiem kopā \$ 43.00; 1993./4. darbības gadā no 34 lasītājiem \$ 858.74.

Abās kategorijās 1993./4. d. g. no 256 lasītājiem kopā \$ 4.458.19.

1994./5. darbības gada pirmajos mēnešos:

Ziedojumi: Akots, Zīgurds, Toronto, Ontario, \$ 2.50, Kiors, Herberts, Vankuverā, WA, ASV, \$ 8.98, Vitoliņš, Erika, Indianapolis, NE, ASV, \$ 8.08, Bārdiņš, Elmars \$ 12.50, Kaminskis, S. \$ 7.50, Kundziņš B., Halifaksā, Jaunskotijā, \$ 40.00, Stengels, V, Otavā, Ontario, \$ 7.50, Ulmanis, Vilma \$ 30.00, Bisenieks, Laimonis \$ 10.00, Vanags, Erna, Brockville, Ontario, \$ 7.50, Zariņš, Kārlis \$ 7.50, Zalinkēvics, K. \$ 17.50, Brunavs, P., Otavā, Ontario, \$ 4.50, Gerge, Pauls, Brownsburg, Kvebekā, \$ 7.50, Valkers, K. Oakville, Ontario, \$ 7.50, Ozols, Milda \$ 20.00, Dr. Kazdan, N. \$ 27.50, Staudžs, Antons, Vinipegā, Manitobā, \$ 7.50, Stelps-Kiršteins, Rasma \$ 122.50, Vāvere, L. \$ 7.50, Grunde, Valija \$ 15.00.

Kopā no 22 lasītājiem \$ 431.56.

Spiestuvas vajadzībām: Bisenieks, Laimons \$ 10.00, Zers, Ojārs, Londonā, Ontario, \$ 27.50, Stelps-Kiršteins, Rasma \$ 100.00.

Kopā no 3 lasītājiem \$ 137.50.

Abās kategorijās no 25 lasītājiem kopā \$ 569.06.

Gadījumā, ja kāda ziedotāja ziedojums būtu izlaides, lūdzam par to paziņot MLB kasierai A. Porietei-Bedard. Centīsimies to nākamajā pateicībā izlabot.

Vissirsnīgākais paldies itin visiem mūsu darba atbalstītājiem. Bez šī nozīmīgā atbalsta MLB Ziņotāja iznākšana būtu apdraudēta, jo izdevumi ir lieli. Lielākie no tiem ir pasta izdevumi. Atsevišķas burtnīcas nosūtīšana (aplosne, pastmarkas un nodokļi) šobrīd izmaksā \$ 1.15 uz Kanadas adresēm, \$ 1.21 uz ASV adresēm un \$ 2.35 uz ārzemēm. Kanadas pasta paredzējis pasta likmju paaugstinājumu oktobrī par 2,8%. Pieaug arī iespiešanas un iespiedmašīnu uzturēšanas izdevumi.

Pateicoties Jūsu atsaucībai, esam spējuši noturēties virs ūdens. Tā mums nepieciešama nākotnē. Neatrukst mums lasītāju, kas sūdzas par to, ka neizsūtām atgādinājumus, kamēr lielākā daļa pati atceras savus maksājumus. Atgādinājumu izsūtīšana prasa laiku un līdzekļus. Darbinieki ir noslogoti. Būtu jauki, ja Jūs paši sazinātos ar MLB Ziņotāja administrātoru un noskaidrotu, kāds ir Jūsu abonementa stāvoklis. Būsim sevišķi pateicīgi.

*****

Likvidējot savus grāmatu klāstus, atceraties, ka grāmatas pieņem MLB Bibliotēka, kas atrodas mūsu sabiedriskā centra telpās. Dubultniekus bibliotēka parasti nosūta bibliotēkām Latvijā. Lūdzam sazināties ar bibliotēkārū Jāni Birzi, kas parasti ir pieejams sarīkojumos un pensionāru sanāksmju laikos. ☎684-4391.

*****

Laipni lūdzam ievērot, ka ziņu un rakstu iesniegšanas termiņš ir ik mēneša 15. datums. Vēlamies visus materiālus rakstiski un ar rindas atstarpi. Tas ievērojami atvieglina darbu un novērš neparedzētas kļūmes.

Paziņojiet savas adrešu maiņas, dzīvokļa numuru ieskaitot. Pastnieki šobrīd ir bieži vien neiecietīgi un atgriez pastā nepilnīgi adresētus sūtījumus.

MLB ZIŅOTĀJS IR LABA DĀVANA GODOS UN SVĒTKOS! Dāviniet to saviem draugiem un paziņām!

0312017064

Latvijas Saeima noraidījusi
deputāta Andreja Krastiņa
iesniegto valdības sastāvu

Krastiņš - Vēl viss nav pagalam!

● Ev.-lut. Trīsvienības draudzes kasieris
Roberts Kalniņš ir sekretārs "Baltic Special Interest
Conference" valdē un piedalījās tās sēdē, kas notika
š. g. 17. jūnijā, Toronto.

LATVIEŠU JAUNATNES DZIESMU SVĒTKU PADOME

291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe,
Quebec, Canada, H9X 2R2
☎ 514-457-9832

Piedāvā:

LATVISKAS VIESĪBU SERVJETES

150 servješu paka \$ 25.- + pastam \$ 4.-

Rotājiet savu godu un svētku galdus ar šīm
servjetēm!

Aicinā atbaslītīt

MŪZIKAS NOMETNES FONDU

lai nodrošinātu jauniešu un lektoru pedia-
lišanas nākamajā Mūzikas nometnē 1996.
gadā, Jaungulbenē, Latvijā.

Visi maksājumi adresējami uz augšējo adresi
un čeki rakstāmi uz Latvian Youth Song and
Dance Festival vārda.

Pateicamies par Jūsu uzmanību un atsaucību!

PADOME

X LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKI KANADĀ

no 1996. gada 4. - 7. jūlijam, Toronto, Ontario

COLLINS CLARKE MACGILLIVRAY WHITE

Funeral Directors

▪ 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

FLOWERS
by
Laryanna

MAX-IMMO
Courtier En Immeubles

MLS

Uldis Lusis, B. A.
Agent immobilier
☎ 514-488 7615

PAKALPOJUMI

nekustāmo īpašumu tirdzniecībā.
Zvaniet! - Tel. 514-488-7615

*****
MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227 - 2433

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfē, Quē., Canada H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832

REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfē, Quē., Canada H9X 2R2, tālrunis 514-457-9832

ADMINISTRATORE: Anita Poriēte-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Quē., Canada H9R 2X5, tālrunis 514-697-6624

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 27.50 gadā; MLB biedriem, pensionāriem un kara invalīdiem
\$ 22.50; gaisa pasta piemaksa uz ASV \$ 6.00, uz citiem kontinentiem - \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtņīcas -
pret \$ 2.50 ziedojumu.

Lappušu sleju maksas: mazākais paziņojums \$ 20.-, 1/4 lpp. - \$ 25.-, 1/3 lpp. - \$ 30.- pilna lpp. - \$ 60.-, paziņojumu sagatavošana
- \$ 20.-; čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda. MLB Ziņotājs, tāpat kā MLB, ir bezpeļņas pasākums.

MLB Ziņotājs iznāk ik mēneša sākumā. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. da-
tūmam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus īsināt. Raksti un vispārējās ziņas nepauz
ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatu iztirzātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod pilna adrese,
telefona numurs un jāparakstas. Redakcija iesūtītos rakstus neuzglabā un nesūta atpakaļ.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

SEPTEMBER
1994
SEPTEMBRE

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society - 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfē, Quē., Canada H9X 2R2, tel. 514-457-9832